

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP92/2014
din 29.05.2014

cu privire la energia termică și promovarea cogenerării

Publicat : 11.07.2014 în MONITORUL OFICIAL Nr. 178-184 art. 415 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[LP227 din 10.07.25, MO467-470/05.09.25 art.629; în vigoare 05.02.26](#)

În vederea transpunerii parțiale a Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, prin care se modifică directivele 2009/125/CE și 2010/30/UE și se abrogă directivele 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 315 din 14 noiembrie 2012,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

Prezenta lege reglementează activitățile specifice sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, menite să îmbunătățească eficiența energetică a întregii economii și să diminueze impactul negativ al sectorului termoelectric asupra mediului, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor de cogenerare.

Articolul 2. Scopul legii

(1) Scopul prezentei legi este instituirea unui cadru legal pentru funcționarea eficientă și reglementarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, promovarea cogenerării în baza cererii de energie termică utilă, stabilirea principiilor de desfășurare a activităților specifice sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului la producerea, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei termice.

(2) Producerea energiei termice, distribuția energiei termice și furnizarea energiei termice prin sistemul de alimentare centralizată cu energie termică constituie servicii

publice de interes general.

(3) În scopul implementării spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, titularul unei hotărâri de aprobare beneficiază de derogări de la aplicarea prevederilor prezentei legi, cu respectarea procedurilor prevăzute de legislația cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și cu asigurarea protecției și a siguranței populației.

Articolul 3. Sfera de aplicare

Prezenta lege reglementează:

1) principiile și obiectivele politicii de stat în domeniul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, în special cu privire la:

- a) producerea energiei termice;
- b) distribuția energiei termice;
- c) furnizarea energiei termice;
- d) evidențierea transparentă a costurilor în stabilirea prețului la energia termică;
- e) garantarea accesului nediscriminatoriu al utilizatorilor la rețelele termice;

2) gestionarea de către stat a domeniului;

3) cogenerarea și tehnologiile de cogenerare;

4) promovarea cogenerării și a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, eficiente din punct de vedere energetic;

5) determinarea și aprobarea tarifelor reglementate la energia termică;

6) licențierea activităților desfășurate în sectorul termoelectric;

7) drepturile și obligațiile unităților termoelectrice;

8) securitatea și fiabilitatea livrării energiei termice către consumatori;

9) protecția drepturilor consumatorilor;

10) utilizarea tehnologiilor de cogenerare de înaltă eficiență.

Articolul 4. Obiectivele prezentei legi

Prezenta lege are următoarele obiective:

a) promovarea producerii de energie termică în regim de cogenerare;

b) asigurarea securității aprovizionării cu combustibili a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și a siguranței în funcționarea sistemelor de alimentare

centralizată cu energie termică;

c) asigurarea durabilității livrărilor de energie termică către consumatori;

d) asigurarea calității, fiabilității și continuității livrărilor de energie termică către consumatori pentru încălzire și prepararea apei calde menajere;

e) accesibilitatea tarifelor pentru consumatorii de energie termică;

f) protecția drepturilor consumatorilor;

g) promovarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică;

h) asigurarea transparenței în stabilirea tarifelor la energia termică;

i) utilizarea eficientă a resurselor energetice și diminuarea impactului acestora asupra mediului înconjurător.

Articolul 5. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

agent termic sau purtător de energie termică - fluid termic utilizat pentru acumularea și distribuția energiei termice;

apă caldă menajeră - apă caldă utilizată în scopuri gospodărești sau igienico-sanitare, obținută în urma încălzirii apei potabile utilizând energie termică;

centrală electrică de termoficare - instalație sau ansamblu de instalații pentru producerea combinată a energiei electrice și termice;

centrală termică - instalație sau ansamblu de instalații pentru producerea energiei termice;

cerere justificată din punct de vedere economic - cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care ar putea fi satisfăcută altfel în condițiile pieței, prin alte procese de producere a energiei decât cogenerarea;

cogenerare - producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau mecanice;

cogenerare de înaltă eficiență - cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite în metodologia prezentată în anexa nr.1;

consumator - persoană fizică sau juridică care beneficiază, pe bază de contract sau efectiv, de energie termică pentru necesitățile casnice sau în alte scopuri;

consumator casnic - persoană fizică care utilizează energie termică pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau de cea profesională, destinația unității în condominiu/bunului imobil fiind locativă;

consumator noncasnic – persoană fizică sau juridică care utilizează energie termică în alte scopuri decât pentru necesitățile casnice, destinația unității în condominiu/bunului imobil fiind alta decât cea locativă;

consumator de servicii intermediare – proprietarul unității în condominiu și posesorul adult al acesteia pe durata în care posedă în fapt unitatea, cărora furnizorul le furnizează serviciul intermediat;

distribuitor – unitate termoeenergetică ce desfășoară activitatea de distribuție a energiei termice în condițiile prezentei legi;

distribuție – activitate organizată pentru transmiterea energiei termice prin rețeaua termică, de la punctul de intrare în rețeaua termică pînă la punctul de delimitare între rețeaua termică și instalațiile de utilizare a energiei termice, în scopul livrării acesteia către consumatori;

echipament de măsurare – dispozitiv, instalație sau ansamblu de instalații pentru măsurarea cantității de energie termică, inclusiv a parametrilor agentului termic, legalizat și verificat metrologic în modul stabilit;

eficiență – randamentul unui proces de producere a energiei, calculat în baza puterii calorifice inferioare a combustibililor;

eficiență globală – aportul dintre suma energiei electrice și a energiei termice produse și cantitatea de energie a combustibilului folosit pentru producerea energiei electrice și termice în procesul de cogenerare;

energie electrică produsă prin cogenerare – energia electrică produsă într-un proces legat de producerea de energie termică utilă și calculată în conformitate cu principiile generale prezentate în anexa nr.2;

energie termică – energia conținută de un sistem fizic, care poate fi transmisă altui sistem fizic pe baza diferenței dintre temperatura sistemului care cedează energie și temperatura sistemului care primește energie destinată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire;

energie termică utilă – energia termică produsă într-un proces de cogenerare pentru a satisface o cerere de încălzire sau răcire, justificată din punct de vedere economic;

externalizare a unui serviciu sau a unei lucrări – transmitere de către titularul de licență în favoarea unei părți terțe a unui serviciu sau a unei lucrări pe care, în conformitate cu prezenta lege și potrivit condițiilor de licențiere prevăzute de prezenta lege, trebuie să le îndeplinească titularul de licență, fără a include cesiunea licenței către o parte terță;

furnizor – agent economic care furnizează energie termică consumatorilor. Furnizorul poate fi concomitent producător și/sau distribuitor de energie termică;

incinerare/coincinerare a deșeurilor în scopuri energetice – proces de ardere a deșeurilor, în instalații specializate, în vederea producerii de energie termică și/sau de alte

forme de energie în regim de cogenerare;

instalație de utilizare a energiei termice – ansamblu de instalații și receptoare ale consumatorului prin care se consumă energia termică;

producător – orice persoană fizică sau juridică care produce energie termică într-o centrală electrică de termoficare, într-o centrală de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență sau într-o centrală termică, inclusiv într-o centrală termică de producere a energiei termice din surse regenerabile, în scopul comercializării acesteia;

punct de delimitare – loc în care instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului se delimitează, în baza dreptului de proprietate, de instalațiile distribuitorului sau loc stabilit prin acordul dintre părți în cazul realizării de către distribuitor a reconstrucției sistemului colectiv de alimentare cu energie termică, precum și loc în care se delimitează, în baza dreptului de proprietate, instalațiile unităților termoelectrice;

punct de măsurare – loc în care este instalat echipamentul de măsurare și în care cantitatea de energie termică se măsoară în scopuri comerciale;

punct de racordare – loc în care se racordează/branșează, după caz, centrala termică sau instalația de utilizare a energiei termice la instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea distribuitorului;

racord/branșament termic – instalație prin care se realizează conexiunea dintre o rețea de distribuție și instalația de utilizare a energiei termice a consumatorului;

raportul dintre energia electrică și energia termică – raportul dintre energia electrică produsă prin cogenerare și energia termică utilă la funcționarea exclusiv în regim de cogenerare, stabilit prin utilizarea datelor operaționale ale unei unități specifice;

repartizare a consumurilor/costurilor – totalitatea acțiunilor și activităților desfășurate, în baza datelor contoarelor și a celor prezentate de către administratorul asociației/gestionarul condominiului, în scopul repartizării, pe fiecare unitate din condominiu, a consumurilor de energie termică livrată consumatorilor, inclusiv pentru prepararea apei calde menajere, într-un bloc conectat la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică;

rețea termică – ansamblu de conducte, instalații de pompare, puncte termice centrale, puncte termice individuale situate în aval de punctul de delimitare cu centrala termică sau cu centrala electrică cu termoficare, care servește la distribuția energiei termice până la instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului;

serviciu intermediat al furnizării energiei termice (denumit și *serviciu intermediat*) – serviciu de alimentare cu energie termică, de care se folosesc ori se pot folosi proprietarii unităților în condominiu și posesorii acestora, dar care, în funcție de situația concretă a condominiului, din motive tehnice sau legale, se intermediază de către condominiu, în temeiul contractului încheiat între administratorul asociației/gestionarul condominiului

(intermediar de servicii) și furnizor, și nu poate fi contractat individual de către proprietarii sau posesorii unităților ori facturat individual acestora;

sistem de alimentare centralizată cu energie termică – ansamblu de instalații de producere, de rețele termice și de instalații de utilizare a energiei termice dintr-o localitate sau dintr-o zonă a unei localități, legate printr-un proces comun de funcționare, destinate producerii, distribuției și utilizării, de către mai multe clădiri sau locații, a energiei termice sub formă de aburi sau de apă fierbinte;

sistem de alimentare centralizată cu energie termică eficient din punct de vedere energetic – sistem de alimentare centralizată cu energie termică care, în ceea ce privește componenta de generare, fie îndeplinește criteriile de cogenerare de înaltă eficiență, fie, în cazul cazanelor ce produc doar căldură, atinge cel puțin valorile de referință pentru producerea de energie termică, stabilite în legislația din domeniu;

sistem colectiv de alimentare cu energie termică – sistem comun de asigurare cu energie termică a apartamentelor individuale, precum și a spațiilor locative, nelocative și de uz comun din cadrul blocurilor de locuit;

sistem paușal – metodă de stabilire, prin calcul, a consumului de energie termică în funcție de capacitatea termică și de numărul orelor de utilizare pe tipuri de instalații termice, precum și în funcție de factorul de cerere, metodă aplicată în termenele și în condițiile prevăzute de lege;

stocare a energiei termice – proces de colectare, conservare și eliberare ulterioară a căldurii într-un mediu solid, lichid sau gazos, pe termen scurt, mediu sau lung, pentru a fi utilizată ulterior pentru încălzire, răcire, generare de energie sau procese industriale, în vederea gestionării și optimizării utilizării energiei termice în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică;

subconsumator – persoană fizică sau juridică ale cărei instalații termice sînt racordate la instalațiile de utilizare a energiei termice ale unui alt consumator cu care are încheiat un contract;

unitate de cogenerare – unitatea care poate funcționa în regim de cogenerare;

unitate de cogenerare de mică putere – unitatea de cogenerare cu o capacitate mai mică de 1 MWe;

unitate de microcogenerare – unitatea de cogenerare cu o capacitate maximă mai mică de 50 kWe;

unitate termoelectrică – întreprindere care desfășoară activitatea de producere, de distribuție sau de furnizare a energiei termice în condițiile prezentei legi;

valoare de referință a eficienței pentru producerea separată – eficiența producerii separate alternative de energie electrică, energie termică și/sau energie mecanică, pe care procesul de cogenerare urmează s-o înlocuiască;

zonă de protecție a rețelelor termice – zonă adiacentă rețelelor termice, extinsă și în spațiu, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelelor termice și în jurul altor obiecte auxiliare ale rețelelor termice, în limitele căreia se aplică interdicții sau restricții privind accesul persoanelor, exploatarea fondului funciar, efectuarea lucrărilor, regimul construcțiilor și privind plantarea spațiilor verzi pentru a se asigura condițiile normale de exploatare, de reparație și de reconstrucție, pentru a se exclude posibilitatea de deteriorare a rețelelor termice, precum și pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și a mediului;

zonă unitară de alimentare cu energie termică – suprafață geografică aparținând unei unități administrativ-teritoriale, în interiorul căreia se poate promova o singură soluție tehnică de alimentare cu energie termică, stabilită în conformitate cu art. 6¹.

Capitolul II

PRINCIPIILE ȘI OBIECTIVELE

POLITICII DE STAT

Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii

de stat în sectorul termoelectric

(1) Pentru asigurarea securității energetice, protecției mediului, apărării drepturilor și a intereselor consumatorilor, energia termică se produce, se distribuie și se furnizează în cel mai eficient mod.

(2) Principiile politicii de stat în sectorul termoelectric sînt:

- a) promovarea și asigurarea competitivității în sectorul termoelectric;
- b) respectarea principiului fiabilității și al eficienței maxime la costuri minime;

c) promovarea eficienței energetice, a producerii energiei termice din surse regenerabile și a producerii energiei termice prin cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritară a energiei electrice și a energiei termice produse de centralele electrice de termoficare și de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență;

d) susținerea prin intermediul statului, al autorităților publice centrale și locale a inițiativelor private și atragerea investițiilor private în sectorul termoelectric.

(3) Obiectivele politicii de stat în sectorul termoelectric sînt:

a) asigurarea unui cadru legal favorabil pentru efectuarea de investiții în sisteme de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv pentru modernizarea instalațiilor de producere a energiei termice și extinderea rețelelor termice;

b) diversificarea resurselor energetice primare, a instalațiilor de producere a energiei termice și a formelor de proprietate în sectorul termoelectric;

c) protecția intereselor legitime ale consumatorilor;

d) protecția mediului prin luarea tuturor măsurilor adecvate de prevenire a poluării, inclusiv prevenirea accidentelor sau limitarea consecințelor acestora.

Articolul 6¹. Zonele unitare de alimentare

cu energie termică

(1) În unitățile administrativ-teritoriale unde există sisteme de alimentare centralizată cu energie termică care reprezintă sisteme eficiente în sensul art. 15¹ se instituie zone unitare de alimentare cu energie termică.

(2) Unitățile termoelectrice identifică zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unităților administrativ-teritoriale în urma elaborării studiilor de fezabilitate. Studiile de fezabilitate iau în considerare analiza potențialului național, efectuată în conformitate cu art. 12, documentele de dezvoltare regională și locală, precum și planurile locale integrate privind energia și clima, cu condiția că acestea sunt aprobate de autoritățile administrației publice locale. Studiile de fezabilitate elaborate se prezintă Centrului Național pentru Energie Durabilă spre avizare.

(3) După avizarea pozitivă a studiilor de fezabilitate de către Centrul Național pentru Energie Durabilă, unitățile termoelectrice prezintă spre aprobare autorităților administrației publice locale propunerile privind zonele unitare de alimentare cu energie termică.

(4) Dacă autoritățile administrației publice locale nu aprobă zonele unitare de alimentare cu energie termică în termen de 6 luni de la înaintarea către acestea a studiilor de fezabilitate elaborate conform alin. (2), zonele unitare de alimentare cu energie termică se recunosc în baza principiului aprobării tacite.

(5) Instituirea zonelor unitare de alimentare cu energie termică reprezintă o obligație impusă în interesul economic general.

Articolul 6². Conectarea și reconectarea la sistemul de

alimentare centralizată cu energie termică

(1) Clădirile autorităților și instituțiilor publice din zonele unitare de alimentare cu energie termică se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în baza planurilor de dezvoltare a rețelelor termice, elaborate de unitățile termoelectrice în conformitate cu art. 36, și asigură în mod obligatoriu consumul de energie termică din sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, care este un sistem eficient în sensul art. 15¹. Investițiile unităților termoelectrice în conectarea/reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice din zonele unitare de alimentare cu energie termică se includ în planurile de investiții ale unităților termoelectrice și se aprobă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în scopul promovării alimentării centralizate cu energie termică.

(2) În zonele unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în mod centralizat, clădirile/bunurile imobile nou-construite, precum și cele supuse renovărilor majore în conformitate cu prevederile Legii nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, cu excepția caselor individuale, în sensul legii menționate, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică existent, cu excepția cazurilor când racordarea nu este posibilă/fezabilă din punct de vedere tehnic și economic pentru distribuitor.

(3) La evaluarea posibilității tehnice de racordare a unui potențial consumator la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, distribuitorul ține cont inclusiv de planul de dezvoltare a rețelelor termice și, la necesitate, planifică investițiile și le include, în conformitate cu prevederile metodologiei tarifare, în planul de investiții pentru anul următor sau, după caz, pentru anul în curs, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(4) Conectarea/reconectarea la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică reprezintă o obligație impusă în interesul economic general.

Capitolul III

COMPETENȚELE ADMINISTRATIVE

ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 7. Competența Guvernului

(1) Pentru asigurarea securității energetice a statului, inclusiv pentru furnizarea fiabilă a energiei termice, Guvernul:

a) stabilește direcțiile prioritare și obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic;

b) asigură crearea unor premise de dezvoltare și funcționare durabilă a sectorului termoeenergetic, precum și de planificare strategică privind dezvoltarea acestui sector;

c) elaborează și aprobă mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de stat privind promovarea cogenerării și energia termică produsă din surse regenerabile;

d) promovează interesele sectorului termoeenergetic pe plan național și internațional;

e) asigură supravegherea și controlul unităților termoeenergetice aflate în proprietatea statului;

f) elaborează și aprobă actele normativ-tehnice care reglementează producerea și distribuția energiei termice;

f¹) elaborează și aprobă actul normativ cu privire la modul de repartizare a consumului de energie termică în cadrul sistemului colectiv de alimentare cu energie

termică;

g) stabilește, pentru unitățile termoelectrice, obligații de serviciu public privind siguranța alimentării cu energie termică și protecția mediului în interes economic general;

h) stabilește valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată.

(2) Guvernul, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, elaborează și promovează politica de stat în sectorul termoelectric și asigură monitorizarea implementării acesteia.

Articolul 8. Competența organului central de specialitate

al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:

a) elaborează scheme de sprijin și măsuri de promovare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic și le prezintă Guvernului spre aprobare;

a¹) elaborează și promovează politica și strategiile statului în sectorul termoelectric și monitorizează implementarea acestora;

b) asigură stabilirea condițiilor pentru utilizarea instalațiilor de producere a energiei termice cu valoarea de referință a eficienței pentru producerea separată;

c) organizează evaluarea potențialului de aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic, în conformitate cu art.12;

d) analizează îndeplinirea măsurilor adoptate privind atingerea obiectivelor politicii statului în promovarea cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic.

(2) - *abrogat.*

Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru

Reglementare în Energetică

(1) Sectorul termoelectric este reglementat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (denumită în continuare - *Agenție*).

(2) Agenția are următoarele atribuții:

a) elaborează și aprobă metodologia de calcul, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru producerea energiei termice, pentru serviciul de distribuție a acesteia, pentru furnizarea energiei termice, precum și pentru energia termică livrată consumatorilor;

b) aprobă tarifele reglementate pentru producerea energiei termice, pentru serviciul de distribuție a acesteia, pentru furnizarea energiei termice, pentru energia termică livrată consumatorilor de către unitățile termoelectrice, calculate în conformitate cu metodologia aprobată;

b¹) aprobă, în condițiile prezentei legi, planurile anuale de investiții și planurile de dezvoltare ale titularilor de licență, monitorizează realizarea acestora și prezintă în raportul său anual informații privind rezultatele monitorizării;

b²) elaborează și aprobă Regulamentul privind dezvoltarea sectorului termoelectric și Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul termoelectric;

c) eliberează unităților termoelectrice, în conformitate cu procedura și cu cerințele stabilite prin lege, licențe pentru producerea energiei termice, pentru distribuția energiei termice și pentru furnizarea energiei termice;

d) modifică, suspendă și retrage licențele eliberate unităților termoelectrice;

e) monitorizează corectitudinea aplicării, de către titularii de licențe, a tarifelor reglementate;

f) monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, respectarea de către titularii de licențe a condițiilor de desfășurare a activităților licențiate și a prevederilor prezentei legi, inclusiv a celor privind drepturile consumatorilor și calitatea serviciilor prestate;

g) stabilește, prin metodologia aprobată, criteriile de determinare a costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea prețurilor și tarifelor pentru activitățile reglementate, de asemenea supraveghează respectarea acestora;

h) supraveghează, promovează, asigură transparența și monitorizează competitivitatea sectorului termoelectric;

i) aplică principiul procurării prioritare a energiei termice produse de centralele electrice de termoficare, de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de centralele termice de producere a energiei termice din surse regenerabile, în condițiile legii;

j) stabilește, respectând confidențialitatea, informațiile de ordin economic și tehnic privind funcționarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, care urmează să fie date publicității de către titularii de licențe;

k) pentru monitorizarea separării efective a conturilor titularilor de licențe și pentru garantarea lipsei de subvenții încrucișate între activitățile de producere, de distribuție și de furnizare a energiei termice, stabilește metodele de ținere a contabilității în sectorul termoelectric, în conformitate cu standardele de contabilitate, cu cerințele privind raportarea financiară și cu cerințele privind reevaluarea mijloacelor fixe în scopuri tarifare, precum și un sistem de informații în baza cărora titularii de licențe prezintă rapoarte la

Agenție;

l) - *abrogată*;

m) supraveghează activitățile comerciale ale titularilor de licențe, precum și calitatea serviciilor prestate de către aceștia, inclusiv aprobă graficul de temperatură pentru regimurile de lucru ale sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică;

n) stabilește termenele și condițiile de racordare a centralelor termice, a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice de producere a energiei termice din surse regenerabile la rețeaua termică pentru a garanta obiectivitatea, transparența și caracterul nediscriminatoriu al acestora;

o) asigură protecția drepturilor și a intereselor legale ale consumatorilor, examinează și soluționează, în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea prevederilor Codului administrativ, reclamațiile consumatorilor, examinează și soluționează, în procedură extrajudiciară, neînțelegerile apărute între consumatori și unitățile termoelectrice legate de contractare și racordarea la rețeaua termică;

p) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate;

q) aplică sancțiuni financiare unităților termoelectrice în modul și în condițiile stabilite în prezenta lege și în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

(2¹) În domeniul protecției consumatorilor, Agenția:

a) promovează protecția drepturilor și a intereselor legale ale consumatorilor, în special prin monitorizarea prestării de către titularii de licențe a serviciilor de calitate, prin susținerea și asigurarea tratamentului echitabil și nediscriminatoriu în raport cu consumatorii, prin prevenirea măsurilor anticoncurențiale, precum și prin asigurarea accesului la datele de consum, în condițiile stabilite în prezenta lege;

b) elaborează și aprobă regulamente, norme, ghiduri, monitorizează respectarea acestora, adoptă hotărâri și emite decizii menite să asigure protecția drepturilor și a intereselor legitime ale consumatorilor în conformitate cu prevederile prezentei legi;

c) monitorizează respectarea de către titularii de licențe a drepturilor consumatorilor stabilite în prezenta lege și în Regulamentul privind furnizarea energiei termice;

d) colaborează cu organizațiile care promovează interesele consumatorilor;

e) examinează și soluționează problemele expuse în reclamațiile consumatorilor, în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea prevederilor Codului administrativ și ale Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;

f) prezintă, la solicitare, organizațiilor care promovează interesele consumatorilor, precum și consumatorilor, informația necesară referitoare la activitatea titularilor de licențe, cu excepția informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată;

g) examinează și soluționează în procedură extrajudiciară neînțelegerile survenite între consumatori și furnizori, inclusiv în legătură cu racordarea la rețelele de energie termică, precum și neînțelegerile referitoare la încheierea contractelor de furnizare a energiei termice.

(3) Anual, până la data de 30 iunie, Agenția pregătește un raport despre activitatea desfășurată în anul precedent, inclusiv despre monitorizarea activității unităților termoelectrice, pe care îl plasează pe pagina web oficială.

(4) Pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor sale, Agenția are dreptul:

a) să controleze, în modul și în limitele prevăzute de lege, respectarea de către titularii de licență a condițiilor de desfășurare a activităților licențiate și a prevederilor prezentei legi, inclusiv a celor privind drepturile consumatorilor și calitatea serviciilor prestate;

b) să controleze aplicarea corectă de către titularii de licență a tarifelor reglementate la energia termică;

c) să aibă acces la informația din conturile contabile ale unităților termoelectrice, la informația și documentele aferente activităților desfășurate conform licenței, la informația și documentele privind conturile financiare, la informația și documentele ce constituie secret de stat, secret comercial sau alte informații oficiale cu accesibilitate limitată privind activitățile reglementate din sectorul termoelectric, inclusiv de la autoritățile publice, de la organele centrale de specialitate ale administrației publice, de la organul vamal, Serviciul Fiscal de Stat, vamale și de la alte autorități administrative centrale;

d) să obțină de la titularii de licențe copii și extrase din documentele menționate la lit.c);

e) să verifice respectarea de către titularul de licență a principiului eficienței maxime cu cheltuieli minime în ceea ce privește producerea, distribuția și furnizarea energiei termice la tarife reglementate;

f) să aprobe acte normative, inclusiv regulamente, pentru reglementarea raporturilor juridice între producători, distribuitori, furnizori și consumatori;

g) să adopte hotărâri și să emită decizii în limitele competențelor prevăzute de prezenta lege;

h) să înainteze prescripții titularilor de licențe cu privire la lichidarea încălcărilor depistate;

i) să constate contravenții în activitatea unităților termoelectrice și să transmită spre examinare comisiilor administrative sau instanțelor de judecată competente procesele-verbale de constatare a contravențiilor;

j) să examineze chestiuni ce țin de activitatea titularilor de licențe;

k) să elaboreze și să aprobe regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a

serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice;

l) să participe la forurile și la evenimentele internaționale în domeniu.

(5) Agenția stabilește durata controalelor efectuate la titularii de licențe, conform competenței, în funcție de complexitatea controlului, care nu poate depăși 90 de zile calendaristice. Perioada de întocmire a actului de control și de prezentare a acestuia titularului de licență supus controlului nu poate depăși 30 de zile lucrătoare de la data încheierii controlului.

(6) Bugetul Agenției și mărimea plăților regulatorii se stabilesc în corespundere cu prevederile Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Articolul 9¹. Transparența activității Agenției.

Hotărârile și deciziile Agenției

(1) Transparența activității Agenției este asigurată de Consiliul de administrație, care, în acest scop, face publice ședințele sale și anunță părțile interesate despre organizarea ședințelor în modul și în termenele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

(2) Agenția publică pe pagina sa web oficială proiectele actelor normative de reglementare, proiectele hotărârilor, precum și cererile titularilor de licență privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate.

(3) Cererile titularilor de licențe privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate se publică pe pagina web oficială a Agenției în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării acestora. Agenția oferă publicului 15 zile lucrătoare de la publicarea cererilor menționate și a materialelor aferente pentru prezentarea recomandărilor cu privire la acestea. În termenele stabilite prin Legea nr. 239/2008 cu privire la transparența în procesul decizional, Agenția publică pe pagina sa web oficială rezultatele examinării cererilor titularilor de licență și propunerile sale privind nivelul costurilor de bază, al prețurilor și tarifelor reglementate.

(4) Consiliul de administrație al Agenției examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate - în termen de cel mult 90 de zile de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei unități termoelectrice și după prezentarea tuturor documentelor și informațiilor necesare solicitate de Agenție. Cererile se examinează în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

(5) În cazul situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale, constatate în modul stabilit de lege, sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale, de interesul economic general sau de interesul legitim al consumatorilor finali ori al participanților la piața gazelor naturale, inclusiv în cazul unor modificări semnificative ale prețului de achiziție a gazelor naturale, proiectele de hotărâri și proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență, fără respectarea prevederilor prezentului articol și a cerințelor privind transparența în procesul decizional prevăzute de

Codul administrativ. Argumentarea necesității de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web oficială a Agenției.

Articolul 10. Competența autorităților

administrației publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale contribuie la asigurarea furnizării fiabile și eficiente a energiei termice către consumatorii din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(2) Autoritățile administrației publice locale elaborează, aprobă și promovează politici de dezvoltare, programe de reabilitare, extindere și modernizare a sectorului termoelectric din unitatea administrativ-teritorială respectivă, conform politicii statului în domeniu, asigurând realizarea acestor acțiuni într-o concepție unitară și corelată cu planurile locale de amenajare a teritoriului, planurile urbanistice generale și programele de mediu.

(3) Autoritățile administrației publice locale aprobă zonele unitare de alimentare cu energie termică identificate și înaintate spre aprobare de către unitățile termoelectrice în conformitate cu art. 6¹.

Articolul 11. Competența Centrului Național

pentru Energie Durabilă

Centrul Național pentru Energie Durabilă:

a) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în crearea condițiilor pentru promovarea producerii energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile;

b) acordă suport unităților termoelectrice în elaborarea planurilor proprii de eficiență energetică;

c) consultă autoritățile administrației publice locale și unitățile termoelectrice cu privire la utilizarea tehnologiilor de înaltă eficiență și trecerea la producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile;

d) asigură sensibilizarea și consultarea consumatorilor privind măsurile de conservare a energiei termice și de optimizare a consumului acesteia;

e) avizează studiile de fezabilitate cu privire la zonele unitare de alimentare cu energie termică identificate în cadrul unității administrativ-teritoriale, elaborate de unitățile termoelectrice în conformitate cu art. 6¹ alin. (2).

Capitolul IV

PROMOVAREA COGENERĂRII

DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

Articolul 12. Analiza potențialului național

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei efectuează o evaluare cuprinzătoare a potențialului de aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic, în conformitate cu prevederile Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică. Această analiză trebuie să conțină informațiile prevăzute în anexa nr.3.

(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei asigură, la fiecare 5 ani, actualizarea evaluării efectuate conform alin.(1).

Articolul 13. Măsuri de sprijin

(1) În conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în scopul promovării cogenerării de înaltă eficiență și a utilizării energiei din surse regenerabile, Guvernul poate institui măsuri de sprijin acordate producătorilor de energie electrică și termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență și producătorilor de energie electrică și termică din surse regenerabile.

(2) Orice măsură de sprijin acordată producătorilor de energie termică în regim de cogenerare trebuie să fie condiționată de producerea energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de utilizarea în mod eficient a energiei termice reziduale, astfel încât să fie posibilă realizarea economiilor de energie primară.

(3) Măsurile de sprijin acordate pentru producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, pentru producerea energiei termice ce urmează a fi livrată în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, precum și pentru dezvoltarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică se aplică cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Articolul 14. Garanția de origine

(1) În baza valorilor de referință aprobate de Guvern, originea energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență se confirmă prin garanția de origine eliberată conform unui regulament aprobat de Agenție.

(2) Regulamentul cu privire la garanția de origine pentru energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență se elaborează în conformitate cu cerințele minime stabilite în anexa nr.4.

(3) Garanția de origine pentru energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență (denumită în continuare *garanție de origine*) nu poate fi solicitată pentru energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență în afara Republicii Moldova.

Articolul 15. Energia electrică produsă în regim

de cogenerare de înaltă eficiență

(1) Fără a leza dreptul de acces al terților la rețelele electrice de transport și de distribuție, în conformitate cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică, precum și ținând cont de necesitatea și obligația de a asigura continuitatea în livrarea energiei termice către consumatori, operatorii rețelelor de transport și de sistem și operatorii rețelelor de distribuție, bazându-se pe criteriile de transparență și nediscriminare aprobate de Agenție, garantează transportul și distribuția energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență în baza contractelor încheiate între participanții la piața energiei electrice.

(2) Pentru a asigura un acces eficient la rețelele electrice de transport și de distribuție, operatorii rețelelor de transport și de sistem și operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să ofere noilor producători de energie electrică în regim de cogenerare de înaltă eficiență informații complete privind termenele și condițiile de racordare, inclusiv o estimare cuprinzătoare și detaliată a costurilor legate de racordare, termenul rezonabil și concret de primire și analiză a cererii de racordare și termenul aproximativ de racordare la rețeaua electrică.

(3) Operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să stabilească proceduri standardizate și simplificate de racordare a centralelor de producere distribuită a energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență la rețelele electrice de distribuție pentru a facilita procesul de racordare.

Articolul 15¹. Integrarea surselor regenerabile de energie

în sistemele de alimentare centralizată

cu energie termică

(1) Ținând cont de necesitatea utilizării eficiente a capacităților de producere a energiei electrice și termice, Guvernul promovează producerea și achiziționarea de către unitățile termoelectrice a energiei termice produse din surse regenerabile, incinerarea și/sau co-incinerarea deșeurilor în scopuri energetice, în sensul Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, în limitele posibilităților economice, luând în considerare raportul cost-beneficiu.

(2) În scopul asigurării unui consum mai eficient de energie primară și al măririi ponderii energiei din surse regenerabile la nivelul energiei termice care intră în rețea, un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire cu puterea termică nominală totală egală cu sau mai mare de 20 MW trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

a) până la 31 decembrie 2029 - utilizează cel puțin 50% energie din surse regenerabile sau 50% energie termică reziduală, sau 75% energie termică produsă în regim de cogenerare, sau 50% dintr-o combinație a tipurilor de energie menționate;

b) de la 1 ianuarie 2030 - utilizează cel puțin 50% energie din surse regenerabile sau 50% energie termică reziduală, sau 50% energie din surse regenerabile și energie termică reziduală, sau 75% energie termică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență, sau cel puțin o combinație a acestor tipuri de energie termică și integrează tehnologia de stocare a energiei termice sau incinerează și/sau co-incinerează deșeurile în scopuri energetice.

(3) În procesul elaborării planurilor de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor în vederea respectării cerințelor pentru un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, unitățile termoelectrice efectuează o proprie analiză privind identificarea soluțiilor optime pentru îndeplinirea criteriilor stabilite la alin. (2), cu includerea investițiilor necesare în planurile de dezvoltare.

(4) Consumatorii și/sau asociațiile de proprietari în condominiu conectați la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică au dreptul să producă și să utilizeze energie termică din surse regenerabile, conform art. 70 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu, iar unitatea termoelectrică este obligată să asigure integrarea sursei în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică prin emiterea avizului de racordare.

(5) Energia termică utilizată conform alin. (4) se ia în considerare la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile pentru stabilirea dacă sistemul de alimentare centralizată cu energie termică corespunde criteriilor unui sistem eficient conform alin. (2).

(6) Agenția ține evidența listei titularilor de licență care dețin sisteme de alimentare centralizată cu energie termică ce corespund criteriilor unui sistem eficient, precum și a titularilor de licență care produc energie termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență, cu actualizarea anuală, până la data de 31 martie, și publicarea acestora pe pagina sa web oficială.

Articolul 15². Stocarea energiei termice

(1) Unitățile termoelectrice includ în planul de dezvoltare integrarea tehnologiei de stocare a energiei termice în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică după ce demonstrează Agenției, în baza analizei cost-beneficiu, eficiența economică a acestei măsuri. Analiza cost-beneficiu se realizează în conformitate cu Regulamentul privind dezvoltarea sectorului termoelectric și asigură evaluarea economică a tuturor costurilor și beneficiilor pe termen lung pentru piață, pentru sistemul energetic și pentru consumatori.

(2) Unitățile termoelectrice care efectuează stocarea energiei termice trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să dețină instalații de stocare a energiei termice care să respecte normativele tehnice în construcții;

b) să dețină proceduri de operare a instalațiilor de stocare a energiei termice care să asigure siguranța și eficiența acestora;

c) să dețină un sistem de monitorizare a instalațiilor de stocare a energiei termice care să permită verificarea în timp real a parametrilor de funcționare.

(3) Investițiile pentru activitatea de stocare a energiei termice, inclusiv la consumatori, se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate cu condiția includerii acestora în planul de dezvoltare.

Articolul 15³. Utilizarea energiei termice rezultate din

incinerarea și/sau co-incinerarea deșeurilor

în scopuri energetice

(1) Unitățile termoelectrice includ în planul de dezvoltare integrarea în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică a incinerării și/sau co-incinerării deșeurilor în scopuri energetice după ce demonstrează Agenției, în baza analizei cost-beneficiu, eficiența economică a acestei măsuri. Analiza cost-beneficiu se realizează în conformitate cu Regulamentul privind dezvoltarea sectorului termoelectric și asigură evaluarea economică a tuturor costurilor și beneficiilor pe termen lung pentru piață, pentru sistemul energetic și pentru consumatori.

(2) Investițiile aferente activității de incinerare și/sau co-incinerare a deșeurilor în scopuri energetice se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate cu condiția includerii acestora în planul de dezvoltare.

(3) Unitățile termoelectrice care efectuează incinerarea și/sau co-incinerarea deșeurilor în scopuri energetice trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să dețină instalații de incinerare și/sau co-incinerare care să respecte normativele tehnice în construcții;

b) să dețină proceduri de operare a instalațiilor de incinerare și/sau co-incinerare care să asigure siguranța și eficiența acestora, inclusiv gestionarea corespunzătoare a deșeurilor și emisiilor rezultate;

c) să dețină un sistem de monitorizare a instalațiilor de incinerare și/sau co-incinerare care să permită verificarea în timp real a parametrilor de funcționare, inclusiv a emisiilor de substanțe poluante în atmosferă;

d) să respecte normele de protecție a mediului și să implementeze măsuri pentru reducerea impactului asupra sănătății publice și a mediului;

e) să coopereze cu autoritățile competente și să furnizeze rapoarte periodice privind performanța instalațiilor.

(4) Incinerarea și/sau co-incinerarea deșeurilor în scopuri energetice se permite doar în cadrul unităților autorizate pentru acest scop de către Agenția de Mediu, conform prevederilor art. 25 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

Articolul 16. Proceduri administrative

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei evaluează cadrul legislativ și de reglementare existent în vederea îmbunătățirii acestuia. Această evaluare include analiza procedurilor de licențiere, dar și a altor prevederi legale aplicabile centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, în scopul:

a) încurajării instalării centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență strict în limita acoperirii cererii justificabile din

punct de vedere economic de energie termică;

b) reducerii barierelor de reglementare sau de alt tip în calea promovării cogenerării de înaltă eficiență;

c) reducerii numărului și accelerării procedurilor la nivel administrativ pentru obținerea autorizațiilor și a licențelor necesare;

d) asigurării obiectivității, transparenței și a caracterului nediscriminatoriu al reglementărilor stabilite, luând în considerare particularitățile diferitelor echipamente și instalații energetice ca părți componente ale procesului de cogenerare.

(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează și publică un raport care va cuprinde rezultatul analizelor și evaluărilor efectuate conform prezentului articol.

Articolul 17. Statistica privind cogenerarea

Centrul Național pentru Energie Durabilă, cu asistența Biroului Național de Statistică, în baza metodologiei de determinare a eficienței procesului de cogenerare, prezentată în anexa nr. 1, și a principiilor generale pentru calculul energiei electrice produse prin cogenerare, prezentate în anexa nr. 2, generalizează și prezintă anual, până la data de 31 martie, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informațiile statistice cu privire la cogenerare în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Capitolul V

LICENȚIEREA ACTIVITĂȚILOR DE PRODUCERE, DISTRIBUȚIE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI TERMICE

Articolul 18. Licențierea activităților de producere,

distribuție și furnizare a energiei termice

(1) Activitățile de producere, distribuție și furnizare a energiei termice în scopul comercializării acestora sînt supuse licențierii.

(2) Orice unitate termoelectrică care întrunește cerințele prezentei legi este obligată să obțină licența corespunzătoare.

Articolul 19. Tipurile de licențe.

Sfera de acțiune a licențelor

(1) Licențele se eliberează de către Agenție, pe un termen de 25 de ani, pentru fiecare din următoarele genuri de activitate:

- a) producerea de energie termică;
- b) distribuția de energie termică;
- c) furnizarea de energie termică.

(2) În cazul în care o unitate termoelectrică desfășoară două sau trei activități din cele enumerate la alin.(1), Agenția eliberează o singură licență pentru desfășurarea activităților respective, iar titularul de licență urmează să îndeplinească obligațiile stabilite prin prezenta lege în legătură cu fiecare din activitățile pe care le desfășoară.

(3) La licență se anexează, în mod obligatoriu, condițiile de desfășurare a activității licențiate, care fac parte integrantă din licență.

Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor

(1) Licențele pentru activitățile prevăzute la art.19 alin.(1) se eliberează persoanelor fizice întreprinzători individuali și persoanelor juridice înregistrate ca societăți comerciale pe baza unei declarații depuse la Agenție.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

a) sunt înregistrate în Republica Moldova în condițiile legii. Agenția verifică înregistrarea persoanei în Registrul de stat al persoanelor juridice prin intermediul platformei de interoperabilitate, fără a solicita prezentarea unui document confirmativ, în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

b) prezintă dovezi că dețin în proprietate sau în folosință, în baza unui acord scris, valabil pe durata licenței, o centrală electrică de termoficare, o unitate de cogenerare de înaltă eficiență, o centrală termică, inclusiv pe bază de surse regenerabile, sau rețele termice, după caz, adecvate activității licențiate;

c) depun o declarație pe propria răspundere, conform modelului stabilit de Agenție, privind capacitatea financiară de a desfășura activitatea licențiată;

d) prezintă documente care confirmă deținerea personalului calificat corespunzător activității pentru care se solicită licența.

[Art.20 al.(2) în redacția LP227 din 10.07.25, MO467-470/05.09.25 art.629; în vigoare 05.02.26]

(2¹) Persoanele care solicită eliberarea licențelor pentru activitatea prevăzută la art. 19 alin. (1) lit. c) trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) prezintă situația financiară pentru anul precedent sau extrasul din contul bancar, în cazul inițierii afacerii;

b) prezintă documente ce confirmă că dispun de personal calificat pentru activitatea pentru care solicită licență.

(3) Administratorul întreprinderii care solicită licența trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) are drept de ședere permanentă în Republica Moldova;

b) deține studii superioare;

c) declară pe propria răspundere că nu are antecedente penale nestinse legate de activități desfășurate în domeniul energiei și că nu a fost condamnat pentru infracțiuni comise cu intenție prevăzute de Codul penal. Modelul declarației este stabilit de Agenție. Agenția este în drept să verifice autenticitatea declarației accesând sistemele informaționale ale Ministerului Afacerilor Interne, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

[Art.20 al.(3) în redacția LP227 din 10.07.25, MO467-470/05.09.25 art.629; în vigoare 05.02.26]

(4) Procedurile de eliberare, prelungire, reperfectare, modificare, eliberare a duplicatului, suspendare, reluare a valabilității și de retragere a licenței pentru activitățile prevăzute la art.19 alin.(1) sînt stabilite prin Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(5) Termenul de examinare a declarațiilor de eliberare/prelungire a licențelor pentru activitățile din sectorul termoelectric este de 15 zile calendaristice.

Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor

de licență

(1) Titularii de licență au dreptul:

a) de acces liber la echipamentul de măsurare pentru controlul și citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, conform contractului;

b) să limiteze ori să sisteze alimentarea cu energie termică pentru neachitarea facturilor la energia termică, cu notificarea prealabilă, cu cel puțin 15 zile înainte, a consumatorului/unității termoelectrice;

c) să limiteze ori să sisteze alimentarea cu energie termică în cazul imposibilității economice de furnizare a energiei termice, cu notificarea prealabilă, cu cel puțin 6 luni înaintea datei de 15 octombrie a anului respectiv, a consumatorului/unității termoelectrice;

d) să limiteze ori să întrerupă alimentarea cu energie termică în cazul unei situații excepționale sau al unei crize de combustibil survenite la nivel național, determinată de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, de economia națională, de protecția mediului sau de securitatea națională;

e) să perceapă penalități pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în

mărimea și în modul stabilite prin contract în urma negocierilor. Cuantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei. La solicitarea consumatorilor, furnizorii vor renegocia cuantumul penalității stabilite în contractele încheiate cu consumatorii, cu respectarea plafonului maxim stabilit;

f) să încheie contracte de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;

g) să perceapă plata pentru cheltuielile de reconectare a instalațiilor de utilizare a energiei termice suportate în cazul deconectării acestora pentru neachitarea în termen a facturilor emise.

(2) Titularii de licență sînt obligați:

a) să respecte condițiile stipulate în licență;

b) să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime, conform criteriilor aprobate de către Agenție, și să prezinte Agenției informația cu privire la cheltuielile suportate;

c) să respecte principiul procurării prioritare a energiei termice produse de centralele electrice de termoficare, de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de centralele termice de producere a energiei termice din surse regenerabile, în condițiile legii;

d) să prezinte Agenției spre aprobare, în termenele stabilite, planul de investiții pentru următorul an și raportul privind investițiile efectuate în anul precedent;

e) să nu întrerupă alimentarea cu energie termică, cu excepția cazurilor de neachitare a facturilor pentru energia termică, a întreruperilor din motive tehnice sau de securitate stipulate în licență și în contracte;

f) să reia alimentarea cu energie termică în cel mult 24 de ore după prezentarea dovezii de achitare a datoriilor conform facturii la energia termică și a cheltuielilor de reconectare la rețelele lor;

g) să repare prejudiciile cauzate consumatorului prin nerespectarea calității energiei termice sau prin întreruperile nejustificate în furnizarea energiei termice, în conformitate cu contractele;

h) să publice informații privind sursele energiei termice care a fost produsă pentru acoperirea cererii din anul precedent, privind cantitățile și tipurile de combustibili utilizați și privind cantitatea emisiilor de gaze cu efect de seră;

i) să ofere în facturile pentru consumatori, după caz, informații privind cota de energie termică provenită din surse regenerabile și privind energia termică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență;

i¹) să reflecte în facturile pentru consumatori informația referitoare la cantitatea de energie termică utilizată pentru încălzirea spațiilor și/sau prepararea apei calde menajere, sau în alte scopuri;

j) să prezinte Agenției rapoarte cu privire la activitatea desfășurată în corespundere cu criteriile, procedurile și termenele-limită stabilite în actele normative emise de Agenție, precum și alte informații solicitate de Agenție conform prezentei legi;

k) să nu transmită altor persoane fizice sau juridice drepturi și obligații aferente activității pentru care li s-a acordat licența;

l) să producă, să distribuie și să furnizeze energia termică în conformitate cu prezenta lege, cu reglementările tehnice și cu standardele în vigoare, în funcție de parametrii și specificațiile tehnice prevăzute de prezenta lege și de contract;

m) să asigure atingerea obiectivelor cu privire la emisiile de gaze cu efect de seră;

n) să contribuie la eficientizarea funcționării sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv prin implementarea tehnologiilor de înaltă eficiență și trecerea la producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile;

o) să prezinte anual Centrului Național pentru Energie Durabilă, până la data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoelectrice proprii, conform formularului aprobat;

p) să efectueze, trimestrial, plățile regulatorii în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică;

q) să prezinte anual Agenției, până la data de 30 aprilie, un raport privind realizarea planurilor de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Agenția examinează rapoartele prezentate și aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile realizate cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul termoelectric;

r) să întocmească și să publice pe propria pagină web oficială, până la data de 30 mai a fiecărui an, un raport pentru anul precedent cu privire la problemele existente în unitățile termoelectrice, precum și la măsurile întreprinse sau preconizate a fi realizate în vederea soluționării acestora.

(3) Producătorii vor crea, în funcție de necesitate, rezerve de combustibil suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice în sezonul rece.

Articolul 21¹. Externalizarea serviciilor sau lucrărilor

de către titularii de licențe

(1) Se interzice titularului de licență să transmită altor persoane fizice sau juridice drepturile și obligațiile aferente activității pentru a cărei desfășurare i s-a acordat licență.

(2) Prin derogare de la alin. (1), titularul de licență este în drept să externalizeze un serviciu sau o lucrare, pe care trebuie să le îndeplinească, cu condiția aprobării hotărârii respective de către Consiliul de administrare al Agenției în termen de până la 15 zile - în caz de urgență, sau de până la 30 de zile - în regim obișnuit, cu demonstrarea faptului că externalizarea serviciului sau a lucrării respective va conduce la reducerea costurilor și la eficientizarea activității aferente serviciului sau lucrării externalizate, fără a fi afectată calitatea acestora.

(3) Externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări nu are ca efect transmiterea responsabilității titularului de licență pentru respectarea obligațiilor ce îi revin conform prezentei legi, actelor normative și licenței deținute și nu lipsește Agenția de dreptul de a aplica titularului de licență respectiv sancțiunile stabilite în prezenta lege în cazul în care constată încălcarea obligațiilor acestuia.

(4) Dacă Agenția constată că externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență nu a avut ca efect reducerea costurilor și că nu a fost eficientizată activitatea aferentă serviciului sau lucrării externalizate, cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență în legătură cu externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate.

(5) Dacă, urmare a externalizării unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență, Agenția constată faptul înrăutățirii calității serviciului sau a lucrării respective, titularul de licență este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru remedierea situației create, în termenele stabilite de Agenție. În cazul în care titularul de licență nu întreprinde astfel de măsuri în termenele stabilite, Agenția este în drept să solicite acestuia rezoluțiunea, în termen de cel mult 3 luni, a contractului cu prestatorul serviciului sau al lucrării externalizate și preluarea prestării serviciului respectiv sau a efectuării lucrării respective. Cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență urmare a rezoluțiunii contractului conform prezentului alineat nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate.

(6) Se interzice titularului de licență să externalizeze un serviciu sau o lucrare cu scopul de a se eschiva de la controlul Agenției. La solicitarea Agenției, titularul de licență este obligat să prezinte informația și documentele aferente serviciului sau lucrării externalizate, inclusiv documentele ce țin de activitatea prestatorului serviciului sau al lucrării externalizate. În cazul în care titularul de licență refuză prezentarea informației sau a documentelor aferente serviciului sau lucrării externalizate ori prezintă cu întârziere informația sau documentele solicitate, ori în cazul prezentării de către titularul de licență a informației solicitate incomplete, Agenția este în drept să inițieze controlul asupra activităților licențiate, cu aprobarea deciziilor corespunzătoare conform competenței.

Articolul 22. Înregistrarea titularilor de licență

Titularii de licență sînt înregistrați de către Agenție în registrul licențelor conform Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Articolul 23. Eliberarea duplicatului licenței

(1) Drept temei pentru eliberarea duplicatului licenței servește pierderea sau deteriorarea acesteia.

(2) În caz de pierdere a licenței, titularul acesteia este obligat, în decurs de 15 zile lucrătoare, să depună la Agenție personal, prin scrisoare recomandată sau prin poșta electronică o cerere de eliberare a duplicatului licenței.

(3) În cazul în care licența este deteriorată și nu poate fi folosită, titularul acesteia depune la Agenție, împreună cu licența deteriorată, o cerere de eliberare a duplicatului licenței.

(4) Agenția este obligată să elibereze duplicatul licenței în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de eliberare a duplicatului licenței.

(5) Termenul de valabilitate a duplicatului licenței nu poate depăși termenul indicat în licența pierdută sau deteriorată.

(6) În cazul eliberării duplicatului licenței, Agenția adoptă decizia de anulare a licenței pierdute sau deteriorate și introduce modificările corespunzătoare în registrul licențelor nu mai târziu decât în ziua lucrătoare imediat următoare adoptării deciziei.

(7) În perioada de examinare a cererii de eliberare a duplicatului licenței, titularul acesteia își poate desfășura activitatea în baza unui certificat eliberat de Agenție.

Articolul 24. Reperfectarea licenței

(1) Licența poate fi reperfectată la inițiativa titularului de licență sau a Agenției, în cazul apariției unor temeiuri justificate.

(2) Drept temei pentru reperfectarea licenței servesc schimbarea denumirii titularului de licență și/sau modificarea altor date conținute în licență.

(3) La apariția unui temei pentru reperfectarea licenței, titularul acesteia este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare de la survenirea modificărilor, să depună la Agenție o cerere de reperfectare a licenței (personal, prin scrisoare recomandată sau prin poșta electronică sub formă de document electronic cu semnătură electronică) împreună cu licența care necesită a fi modificată și documentele sau copiile acestora ce confirmă modificările în cauză.

(4) Agenția, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de reperfectare a licenței și a documentelor anexate acesteia, adoptă decizia de reperfectare a licenței și o comunică solicitantului.

(5) Licența reperfectată se eliberează pe un formular nou, ținându-se cont de modificările indicate în cerere; totodată, se eliberează copiile necesare de pe aceasta.

(6) Termenul de valabilitate a licenței reperfectate nu va depăși termenul de valabilitate indicat în licența precedentă.

(7) Agenția introduce modificările corespunzătoare în registrul licențelor cel târziu în

ziua lucrătoare imediat următoare adoptării deciziei de reperfectare a licenței.

(8) În perioada de examinare a cererii de reperfectare a licenței, titularul acesteia își poate desfășura activitatea în baza unui certificat eliberat de Agenție.

(9) Licența care nu este reperfectată în termenul stabilit de lege se consideră nevalabilă.

(10) Agenția poate respinge cererea de reperfectare a licenței în cazul depistării unor date neveridice în documentele prezentate de către titularul de licență.

Articolul 25. Suspendarea licenței

(1) Licența poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, emisă în conformitate cu legea, la cererea Agenției, cu excepția suspendării licenței în temeiurile prevăzute la alin. (3) lit. a)-c), care se efectuează direct de către Agenție.

(2) Agenția poate iniția procedura de suspendare doar după identificarea de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei a unității termoelectrice care va asigura continuitatea furnizării energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat.

(3) Drept temeiuri pentru suspendarea licenței servesc:

a) cererea titularului de licență privind suspendarea licenței;

b) neîndeplinirea de către titularul de licență a obligațiilor sale, fapt ce a condus la întreruperi în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decât cea stabilită în reglementările tehnice pentru înlăturarea cauzelor întreruperii, fiind pusă în pericol securitatea națională, ordinea publică sau viața și sănătatea oamenilor;

c) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi;

d) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate, prevăzut în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;

e) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenele stabilite de Agenție, a încălcărilor condițiilor de desfășurare a activității licențiate;

f) neefectuarea plății regulatorii în termenele stabilite de prezenta lege.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (3) lit. d)-f), hotărârea privind suspendarea licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească și se aduce la cunoștința titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

(5) În cazurile prevăzute la alin. (3) lit. b) și c), licența poate fi suspendată nemijlocit de către Agenție în termen de 5 zile de la data notificării de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei privind unitatea termoelectrică care va asigura continuitatea furnizării energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat. În termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării de către Agenție a hotărârii privind suspendarea licenței, aceasta este obligată să se adreseze în instanța de judecată pentru validarea hotărârii respective. Hotărârea Agenției privind suspendarea licenței se aplică până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

(6) În hotărârea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, care nu poate depăși 6 luni.

(7) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata suspendării acesteia.

Articolul 26. Reluarea valabilității licenței

(1) Reluarea valabilității licenței se face în temeiul unei decizii a Agenției, după remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței sau în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată care a pronunțat hotărârea privind suspendarea licenței, sau în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată ierarhic superioare.

(2) Decizia privind reluarea valabilității licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii înștiințării despre remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței sau de la data la care Agenției i s-a comunicat hotărârea respectivă a instanței de judecată.

(3) Decizia Agenției se aduce la cunoștința titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia.

Articolul 27. Retragera licenței

(1) Licența poate fi retrasă printr-o hotărâre judecătorească, la cererea Agenției, cu excepția situațiilor prevăzute la alin.(2) lit.a) și b), în care licența este retrasă direct de către Agenție.

(2) Drept temeiuri pentru retragerea licenței servesc:

a) cererea titularului de licență privind retragerea licenței;

b) radierea agentului economic din Registrul de stat al persoanelor juridice sau din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali;

c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției;

d) stabilirea faptului de transmitere a licenței sau a copiei de pe aceasta către o altă persoană în scopul desfășurării activității indicate în licență;

e) neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței;

f) nerespectarea în mod repetat a prescripțiilor de lichidare a încălcărilor ce țin de condițiile de desfășurare a activității licențiate.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b), licența poate fi retrasă nemijlocit de către Agenție în termen de 5 zile de la data notificării de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei privind unitatea termoelectrică care va asigura continuitatea furnizării energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat. În termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării de către Agenție a hotărârii privind suspendarea licenței, aceasta este obligată să se adreseze în instanța de judecată pentru validarea hotărârii respective. Hotărârea Agenției privind retragerea licenței se aplică până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

(4) În cazul retragerii licenței, taxa pentru licență nu se restituie.

(5) Titularul licenței retrase este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței, să depună licența retrasă la Agenție.

(6) Titularul licenței retrase poate să depună o nouă declarație de eliberare a licenței pentru același gen de activitate după înlăturarea motivelor care au condus la retragerea licenței.

(7) Retragerea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice locale a unității termoelectrice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat.

Capitolul VI

FOLOSIREA TERENURILOR ȘI DREPTURILE

ASUPRA PROPRIETĂȚII UNUI TERȚ

Articolul 28. Principii generale

(1) Terenurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice se transmit în folosință unităților termoelectrice cu titlu gratuit.

(2) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor termice și a instalațiilor termoelectrice, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în registrul bunurilor imobile.

(3) Asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată sau comună, unitățile termoelectrice, în condițiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor termice, a sistemelor colective de alimentare cu energie termică și a instalațiilor termoelectrice,

beneficiază de următoarele drepturi:

a) dreptul de folosință asupra terenului și părților comune din condominii pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau modernizării rețelelor termice, instalațiilor termoelectrice și sistemelor colective de alimentare cu energie termică;

b) dreptul de folosință asupra terenului și părților comune din condominii pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice, a instalațiilor termoelectrice și a sistemelor colective de alimentare cu energie termică prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice;

c) servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului pentru construcția rețelelor termice și a instalațiilor termoelectrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a rețelelor termice și a instalațiilor termoelectrice, cu ocazia intervenției în scopul reabilitării și al modernizării, sau pentru desfășurarea lucrărilor de reparație, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul de amplasare a rețelelor termice și a instalațiilor termoelectrice;

d) dreptul de a cere restrângerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități;

e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.

(4) Drepturile de folosință și de servitute prevăzute la alin. (3) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarului terenurilor sau al bunurilor imobile respective, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 28¹ alin. (2) și la art. 28² alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sunt prevăzute la art. 28¹ și 28². Drepturile respective se exercită și sunt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în registrul bunurilor imobile.

(5) Unitățile termoelectrice sunt obligate să notifice în scris proprietarul terenurilor sau al altor bunuri care pot fi afectate în urma lucrărilor la rețelele termice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarul este înștiințat în termenul cel mai scurt posibil.

(6) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la alin. (3), unitățile termoelectrice sunt obligate să asigure degajarea terenului și repunerea lui în starea inițială.

(7) Unitățile termoelectrice sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la alin. (3) și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor, în condițiile art. 28³.

Articolul 28¹. Dreptul de folosință asupra

proprietății unui tert

(1) Dreptul de folosință asupra terenului sau altor bunuri pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, unitățile termoelectrice, cu acordul prealabil al proprietarului/propietarilor bunului imobil, sunt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;

b) să desființeze culturi, plantații sau alte amenajări existente ori numai să le restrângă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;

c) să extragă materiale, în condițiile legii;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

e) să sisteze ori să restrângă activitățile proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (4), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și a instalațiilor termoelectrice implică obținerea unei autorizații de construire (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, de instalații termoelectrice, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de folosință asupra bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului bunului imobil respectiv.

(3) Dreptul de folosință prevăzut la alin. (1) încetează la expirarea termenului stabilit pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen – la data încheierii anticipate a lucrărilor sau la data sistării acestora. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată fără întârziere proprietarului.

(4) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare în scopul asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice. Pentru perioada executării lucrărilor, unitățile termoelectrice sunt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și pentru alte intervenții necesare în scopul asigurării funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare executării lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a altor intervenții efectuate pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.

Articolul 28². Servitutea de trecere subterană sau aeriană

a terenului unui terț

(1) Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului cuprinde dreptul la construcția rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, precum și dreptul de acces la rețelele termice și instalațiile termoeenergetice pentru alte revizii, reparații, alte intervenții sau pentru desfășurarea altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru efectuarea reabilitării sau a modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.

(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (4), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, de instalații termoeenergetice, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau a bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.

Articolul 28³. Exercițarea drepturilor de folosință

și de servitute.

Recuperarea prejudiciilor cauzate

(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², unitățile termoeenergetice sunt obligate să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea dreptului de folosință și de servitute.

(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de Guvern și stabilește drepturile și obligațiile unităților termoeenergetice și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către unitățile termoeenergetice la exercitarea drepturilor respective.

(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa unității termoeenergetice sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Unitățile termoeenergetice informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor

de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol prin publicarea, pe pagina lor web oficială, a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.

(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către unitățile termoeenergetice la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28² se stabilesc cu luarea în considerare a următoarelor:

- a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;
- c) valoarea pe piață a bunurilor imobile afectate.

(5) Cuantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.

Articolul 29. Restrângerea sau sistarea unor activități

și accesul la terenul unde se află rețelele

termice și instalațiile termoeenergetice

(1) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de efectuare a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, unitățile termoeenergetice au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate. În acest caz, persoanele afectate sunt informate în scris despre data începerii și, respectiv, a finalizării lucrărilor.

(2) Unitățile termoeenergetice trebuie să exercite cu bună-credință și în mod rezonabil dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoeenergetice.

Articolul 30. Exproprierea

(1) Terenurile necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice care aparțin cu titlu de proprietate unor terți pot fi expropriate de autoritatea competentă pentru cauză de utilitate publică, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

(2) Exproprierea terenului poate avea loc doar dacă unitățile termoeenergetice nu au reușit să obțină dreptul de folosință sau de servitute asupra terenului și/sau dacă demonstrează că lucrările enumerate la art. 28 vor împiedica substanțial folosirea ori chiar vor face imposibilă folosirea de către proprietar a terenului său.

(3) După trecerea în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, terenul expropriat urmează să fie dat în folosință, cu titlu gratuit, unității

termoenergetice pentru efectuarea lucrărilor necesare de construcție sau exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice.

Articolul 31. Zonele de protecție a rețelelor termice

(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor termice, aprobat de Guvern, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice.

(2) În scopul protecției rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul în scris al unității termoenergetice:

a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor termice;

b) să amenajeze parcuri auto, să instaleze construcții provizorii, să instaleze pavaje în zona de protecție a rețelelor termice;

c) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor termice;

d) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele termice și în zonele de protecție a rețelelor termice;

e) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor termice.

(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:

a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele termice și instalațiile termoenergetice;

b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice;

c) să limiteze ori să îngreuească prin împrejmuiri, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică și instalațiile termoenergetice.

(4) Se interzice, sub sancțiunea nulității absolute, emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul în scris al unității termoenergetice.

(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor termice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice, unitățile termoenergetice sunt obligate să sesizeze organul supravegherii energetice de stat și să ceară încetarea lucrărilor în conformitate cu regulamentul respectiv.

Articolul 31¹. Transmiterea dreptului de proprietate

unității termoenergetice

(1) Persoanele fizice și/sau persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și

forma juridică de organizare, care au în proprietate rețele termice și/sau instalații termoeenergetice (inclusiv puncte termice centrale și puncte termice individuale) sunt în drept să le transmită în proprietatea unităților termoeenergetice cu titlu gratuit.

(2) Persoanele juridice care transmit în proprietate sau în gestiune rețele termice, instalații termoeenergetice (inclusiv puncte termice centrale și puncte termice individuale) prezintă unităților termoeenergetice decizia de transmitere cu titlu gratuit, adoptată de organul împuternicit, și actul de transmitere, întocmit în conformitate cu legislația în vigoare, care va include anul de dare în exploatare, schema de amplasare, caracteristica materială, informația contabilă și alte documente tehnice ale mijloacelor fixe ce urmează a fi transmise.

(3) Persoanele fizice transmit dreptul de proprietate asupra rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoeenergetice (inclusiv asupra punctelor termice centrale și a punctelor termice individuale) către unitatea termoeenergetică în baza actelor juridice civile.

(4) Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a unității termoeenergetice.

Articolul 32. Fuziunea, crearea de uniuni, dezmembrarea

unităților termoeenergetice și procurarea de

acțiuni sau cote de participare

(1) Fuziunea unităților termoeenergetice între ele, precum și cu alte societăți comerciale, crearea de uniuni sau dezmembrarea unităților termoeenergetice, procurarea de acțiuni sau a cotelor de participare ale altor titulari de licență se efectuează doar cu acordul prealabil, scris, al Agenției, în baza cererii privind reorganizarea persoanei juridice, cu condiția că reorganizarea preconizată nu va avea ca efect majorarea tarifelor.

(2) Agenția, în termen de 15 zile calendaristice, își prezintă, în scris, acordul sau refuzul, sau motivarea prelungirii perioadei de examinare a cererii privind reorganizarea.

(3) Perioada de examinare a cererii privind reorganizarea poate fi prelungită până la o lună.

(4) Acordul se consideră acordat dacă Agenția nu răspunde solicitantului în termenele indicate la alin.(2) și (3).

(5) Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței cu privire la reorganizarea unității termoeenergetice.

(6) În cazurile prevăzute de Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, operațiunile prevăzute la alin.(1) pot fi efectuate numai după notificarea și autorizarea lor de către Consiliul Concurenței.

Capitolul VII

PRODUCEREA, DISTRIBUȚIA ȘI FURNIZAREA

ENERGIEI TERMICE

Articolul 33. Coordonarea și evidența activităților

în sectorul termoeenergetic

(1) Unitățile termoeenergetice pot funcționa în mod independent sau în sistem integrat.

(2) Unitățile termoeenergetice care desfășoară mai multe tipuri de activități ce țin de producerea, distribuția și furnizarea energiei termice și/sau dacă desfășoară și alte activități vor ține o evidență contabilă separată pentru fiecare activitate economică, în conformitate cu prezenta lege și cu standardele de contabilitate.

(3) Raporturile juridice dintre unitățile termoeenergetice se stabilesc pe bază de contract, în conformitate cu prezenta lege și cu condițiile stipulate în licență.

(4) Titularii de licență sunt obligați să țină în sistemul lor de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, așa cum ar fi în cazul în care aceste activități ar fi desfășurate de întreprinderi distincte.

(5) Titularii de licență sunt obligați să țină contabilitate pe conturi separate pentru activitățile nereglementate de prezenta lege.

(6) Titularii de licență vor preciza în politicile contabile regulile de alocare a activelor și pasivelor, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, pe care le aplică la separarea contabilității pe tipuri de activitate practicate, în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de contabilitate și cu actele normative de reglementare aprobate de Agenție.

(7) Situațiile financiare anuale trebuie să cuprindă, în note, informații despre orice tranzacție efectuată cu întreprinderile afiliate.

Articolul 34. Producerea energiei termice

(1) Producătorul asigură livrarea energiei termice în conformitate cu reglementările tehnice și standardele din domeniu în vigoare și cu condițiile stipulate în licență și/sau în contractele corespunzătoare.

(2) Cheltuielile aferente racordării centralei electrice de termoficare, a centralei de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, a centralei termice, inclusiv a centralei termice care utilizează surse regenerabile, sînt suportate de către producător.

(3) Producătorul elaborează un plan de dezvoltare pentru o perioadă de 5 ani, în conformitate cu Regulamentul privind dezvoltarea sectorului termoeenergetic, și îl prezintă spre aprobare Agenției după consultarea prealabilă cu părțile interesate. La elaborarea planului de dezvoltare, producătorul ține cont inclusiv de documentația de urbanism care conține informații privind sarcinile termice.

(4) Planul de dezvoltare trebuie să conțină următoarele:

- a) descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia;
- b) măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului de resurse energetice;
- c) descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică și îndeplinirea criteriilor stabilite la art. 15¹-15³;
- d) descrierea investițiilor care au fost aprobate anterior și a celor care urmează să fie aprobate și realizate în următorii 5 ani;
- e) obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.

Articolul 35. Achiziția energiei termice produse în

regim de cogenerare de înaltă eficiență

(1) Furnizorii achiziționează, în baza unui regulament aprobat de Agenție, energie termică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență, energie termică produsă din surse regenerabile, energie termică produsă din incinerarea și/sau coincinerarea deșeurilor sau energie termică reziduală, livrată de către producător, la un cost de producție mai mic decât în structura tarifului la energia termică livrată, aprobat de Agenție, luând în considerare cheltuielile suplimentare aferente livrării energiei termice în rețea.

(1¹) La producerea și/sau achiziționarea energiei termice se acordă prioritate prețului cel mai mic oferit, care trebuie să fie inferior tarifelor aprobate de Agenție pentru producătorii reglementați. În cazul în care se oferă același preț, ordinea de prioritate va fi următoarea:

- a) energia termică reziduală de la instalațiile întreprinderilor industriale;
- b) energia termică produsă în instalații de producere în regim de cogenerare care utilizează surse regenerabile de energie sau incinerează și/sau coincinerează deșeuri în scopuri energetice;
- c) energia termică produsă în instalații de producere care utilizează surse regenerabile de energie sau incinerează și/sau coincinerează deșeuri în scopuri energetice;
- d) energia termică produsă în instalații de producere în regim de cogenerare de înaltă eficiență.

(2) Obligația de procurare a energiei termice prevăzută la alin.(1) nu se aplică în cazul în care:

- a) - *abrogată*;
- b) aceasta ar conduce la creșterea tarifului la energia termică care va fi achitat de consumatori;
- c) parametrii agentului termic nu corespund parametrilor necesari ai rețelei termice la punctul de delimitare.

Articolul 36. Distribuția și furnizarea energiei termice

(1) Distribuitorii și furnizorii asigură livrarea energiei termice către consumatori în conformitate cu reglementările tehnice și standardele în vigoare și cu condițiile stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energiei termice.

(2) Obligațiile de bază ale distribuitorilor sînt următoarele:

a) să exploateze, să întrețină, să re tehnologizeze, să reabiliteze și să extindă rețelele termice în condiții de eficiență economică;

b) să elaboreze un plan de dezvoltare a rețelelor termice pentru o perioadă de 5 ani, în conformitate cu Regulamentul privind dezvoltarea sectorului termoelectric, pe care îl prezintă spre aprobare Agenției după consultarea prealabilă cu părțile interesate. La elaborarea planului de dezvoltare a rețelelor termice, distribuitorul trebuie să țină cont inclusiv de documentația de urbanism care conține informații privind sarcinile termice;

c) să răspundă la orice solicitare, inclusiv la cea privind eliberarea avizului de racordare, în termen de 15 zile de la data înregistrării solicitării;

d) să efectueze racordări, deconectări sau reconectări la rețelele termice în condițiile și în termenele stabilite de Regulamentul privind furnizarea energiei termice și de Normele tehnice ale rețelelor termice, aprobate de Agenție;

e) să asigure accesul la rețelele termice pentru toate unitățile termoelectrice din sistem, toate categoriile de consumatori și toți terții fără discriminare;

f) să acorde prioritate energiei termice produse de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de centralele termice de producere a energiei termice din surse regenerabile, cu condiția existenței unor contracte încheiate cu furnizorii și cu condiția nemajorării tarifului la energia termică furnizată consumatorilor;

g) să prezinte Agenției spre aprobare, în termenele stabilite, planul de investiții pentru următorul an.

(3) Planul de dezvoltare a rețelelor termice trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea rețelelor termice, precum și:

a) descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia;

b) descrierea rețelelor termice, a stațiilor de pompare, a punctelor termice centrale, a punctelor termice individuale și a altor obiecte care necesită a fi reparate capital, construite, modernizate, reconstruite în următorii ani, cu reflectarea cantitativă a acestora și a volumului de investiții;

c) măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului de resurse energetice;

d) descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică;

e) descrierea investițiilor care au fost aprobate anterior și a celor care urmează să fie aprobate și realizate în următorii 5 ani;

f) obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare a rețelelor termice.

(4) Distribuitorii efectuează extinderea rețelelor lor termice în funcție de creșterea cererii de energie termică, astfel încât să fie asigurată fiabilitatea și continuitatea în livrarea energiei termice către consumatori, de asemenea să fie asigurați parametrii de calitate ai serviciului de distribuție a energiei termice la punctul de delimitare.

(4¹) Distribuitorii realizează, în funcție de posibilitățile tehnice și economice, modernizarea sistemelor colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică pentru fiecare unitate din condominiu. Aceste costuri sunt suportate de titularii de licență corespunzători și se iau în considerare la stabilirea tarifelor reglementate doar în cazul când se demonstrează eficiența energetică a proiectului, iar modernizarea se realizează în clădiri dotate sau care urmează a fi dotate cu puncte termice individuale și există acordul asociației de proprietari în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu. Ponderea investițiilor în modernizarea sistemelor colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică pentru fiecare unitate din condominiu, din planul anual de investiții, precum și modalitatea de prioritizare a eficienței energetice se stabilesc în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul termoelectric. Pentru blocurile locative unde distribuitorii au modernizat sistemele colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică la consumatorii casnici, parametrii de calitate a serviciului de distribuție a energiei termice vor fi asigurați până la ieșirea din echipamentul de măsurare.

(5) Costurile de extindere a rețelelor termice sînt suportate de titularii de licență corespunzători. Aceste costuri se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei termice în cazul în care cheltuielile s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu metodologia de calcul, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție și cu regulamentele elaborate și aprobate de Agenție.

Articolul 37. Consumatorul de energie termică

(1) Consumatorul de energie termică are următoarele drepturi:

a) să i se livreze energia termică pînă la punctul de delimitare cu rețelele termice ale distribuitorului la parametrii de calitate ce corespund prevederilor prezentei legi și contractului încheiat cu furnizorul;

b) să aibă acces la echipamentele de măsurare ale distribuitorului, utilizate pentru facturare, în prezența reprezentantului acestuia;

c) să solicite distribuitorului remedierea defecțiunilor și a deranjamentelor survenite în rețelele termice;

c¹) să solicite distribuitorului deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, a rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului, contra plată, fără includerea cheltuielilor respective în tarifele reglementate;

d) să solicite furnizorului sistarea temporară a furnizării de energie termică pentru a efectua lucrări la instalațiile sale de utilizare a energiei termice sau la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică ori pentru alte motive, conform condițiilor contractuale;

e) să solicite și să obțină de la furnizor repararea prejudiciilor cauzate ca urmare a neîndeplinirii condițiilor contractuale;

e¹) să instituie propriul mecanism de repartizare a consumului de energie termică, în baza hotărârii adunării generale a asociației de proprietari în condominiu adoptate în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

e²) să realizeze modernizarea integrală a sistemului colectiv de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică pentru fiecare unitate din condominiu, în baza hotărârii adunării generale a asociației de proprietari în condominiu adoptate în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

e³) să transmită în proprietatea distribuitorului sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, în baza hotărârii adunării generale a asociației de proprietari în condominiu adoptate în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu;

f) alte drepturi prevăzute de contractul încheiat cu furnizorul.

(2) Consumatorul de energie termică este obligat:

a) să achite integral și în termen facturile emise de furnizor;

b) să permită furnizorului, la solicitarea acestuia, întreruperi programate ale alimentării cu energie termică pentru întreținere, revizii și reparații executate la instalațiile acestuia;

c) să nu modifice instalațiile de utilizare a energiei termice, prevăzute în proiectul inițial, decât în baza unui alt proiect tehnic, elaborat și verificat în modul stabilit și coordonat cu distribuitorul, procedură obligatorie pentru consumator și în cazul modificărilor la instalațiile subconsumatorilor săi;

d) să permită accesul distribuitorului la instalațiile sale de utilizare a energiei termice sau la echipamentele de măsurare aflate în folosința sa ori pe proprietatea sa pentru a verifica funcționarea și integritatea acestora, pentru a citi indicațiile echipamentului de măsurare sau pentru a deconecta instalațiile de utilizare a energiei termice în caz de neplată sau de avarie;

e) să nu consume energie termică ocolind sau afectând echipamentele de măsurare;

f) să întrețină, să nu distrugă și să nu intervină asupra echipamentelor de măsurare și asupra instalațiilor interioare ale distribuitorului de energie termică;

g) să repare, să deservească și să întrețină în stare de funcționare normală instalațiile proprii de utilizare a energiei termice și/sau cele ale sistemului colectiv de alimentare cu energie termică.

(3) Drepturile și obligațiile furnizorului se detaliază în Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.

Articolul 38. Calitatea serviciilor de distribuție și de

furnizare a energiei termice

(1) Calitatea serviciilor de distribuție și de furnizare a energiei termice se evaluează în baza indicatorilor de calitate, stabiliți în Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice, care reflectă continuitatea furnizării energiei termice, parametrii de calitate a agentului termic și calitatea relațiilor dintre distribuitori, furnizori și consumatori. Agenția stabilește indicatori generali, care se calculează pentru unitatea termoeenergetică, și indicatori garantați, care vizează fiecare consumator în parte, precum și valorile minime ale indicatorilor de calitate, care se actualizează în funcție de situația obiectivă din sectorul termoeenergetic și de cerințele consumatorilor.

(2) Pentru nerespectarea valorilor minime ale indicatorilor de calitate, Agenția este în drept să reducă tariful pentru energia termică livrată consumatorilor cu până la 10% din valoarea tarifului respectiv și/sau să stabilească compensații individuale ce urmează a fi achitate de furnizori consumatorilor, în conformitate cu Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice.

(3) Distribuitorii și furnizorii vor presta serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice în conformitate cu prevederile prezentei legi, cu condițiile stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energiei termice.

(4) Parametrii agentului termic, care vor fi garantați de către distribuitor și furnizor la punctul de delimitare cu instalațiile de utilizare a energiei termice, vor fi stipulați în contractele de furnizare a energiei termice.

(5) Distribuitorii și furnizorii poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat consumatorilor prin nerespectarea, la punctul de delimitare, a calității agentului termic și a cantității de energie termică stipulate în licențe și/sau în contractele de furnizare a energiei termice, conform legii, cu excepția cazurilor prevăzute la art.21 alin.(1) lit.d) și art.42 alin.(4).

(6) Distribuitorii și furnizorii sunt obligați să țină evidența tuturor cererilor, sesizărilor, solicitărilor legate de calitatea serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice și să prezinte Agenției anual, în termenele stabilite în Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice, rapoarte cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice.

(7) Distribuitorii și furnizorii sunt obligați să înființeze serviciul telefonic 24/24 și să asigure activitatea acestuia pentru a recepționa sesizările consumatorilor cu privire la calitatea serviciului de distribuție și furnizare a energiei termice, precum și cu privire la necesitatea înlăturării eventualelor defecte ale utilajului sau ale rețelelor termice.

Capitolul VIII

RAPORTURILE JURIDICE

Articolul 39. Raporturile juridice dintre unitățile

termoenergetice sau cele dintre unitățile

termoenergetice și consumatori

(1) Agenția va elabora și va aproba Regulamentul privind furnizarea energiei termice, care va reglementa raporturile juridice dintre unitățile termoenergetice și pe cele dintre unitățile termoenergetice și consumatori.

(2) Raporturile juridice dintre unitățile termoenergetice sau cele dintre unitățile termoenergetice și consumatori se stabilesc prin contractele încheiate și în conformitate cu Regulamentul privind furnizarea energiei termice, elaborat de Agenție.

(3) Unitățile termoenergetice sunt obligate să utilizeze mijloace electronice de comunicație în măsura în care acestea sunt disponibile, funcționale și adecvate circumstanțelor în raporturile juridice dintre unitățile termoenergetice, precum și în cele dintre unitățile termoenergetice și consumatori, în procesul de comunicare, de soluționare a petițiilor, de negociere, încheiere, executare, modificare și încetare a contractelor. Unitățile termoenergetice nu pot refuza sau ignora examinarea cererilor, reclamațiilor și sesizărilor din motiv că au fost depuse în formă electronică, dacă acestea întrunesc cerințele prevăzute de legislația ce reglementează documentele electronice.

(4) În cazul în care unitățile termoenergetice, în relațiile lor cu potențialii consumatori și consumatorii finali, au nevoie de informații cu privire la aceștia (date de identitate, domiciliu/sediu, bunuri imobile deținute, numere cadastrale ale bunurilor imobile, IDNP/IDNO, capacitățile și activitatea acestora) sau de a verifica alte informații indicate în cererile sau petițiile acestora ori necesare pentru branșarea/debranșarea acestora la/de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică/sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, întreprinderile respective le consumă prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, fără implicarea potențialilor consumatori ori a consumatorilor finali.

Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice

(1) Furnizarea energiei termice se efectuează numai în baza actului normativ și/sau a contractului de furnizare a energiei termice, încheiat între unitățile termoenergetice sau între unitatea termoenergetică și consumator.

(2) În sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile locative cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, din căminele și blocurile locative departamentale, inclusiv din unitățile în condominiu aflate în proprietatea statului sau a autorităților administrației publice centrale sau locale, este administratorul asociației/gestionarul condominiului, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul. Furnizorul repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între proprietarii de unități sau chiriași în baza datelor prezentate de către administratorul asociației/gestionarul condominiului. Dacă în blocul locativ există spații nelocuibile în proprietatea/folosința/gestiunea terților, furnizorul încheie contracte de furnizare a energiei termice în mod separat cu fiecare proprietar/chiriaș/gestionar al spațiilor nelocuibile, cu condiția instalării obligatorii a echipamentului de măsurare. În cazul în care nu există posibilitatea tehnică de montare a echipamentului de măsurare pentru spațiile nelocuibile aflate în proprietatea/folosința/gestiunea terților, sarcina repartizării cantității de energie termică consumate constituie obligația furnizorului, care se realizează în baza Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale.

(2¹) Furnizorul încheie contracte individuale de furnizare a energiei termice cu fiecare unitate, urmare a modernizării integrale a sistemului colectiv de alimentare cu energie termică și instalării echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică pentru fiecare unitate din condominiu în condițiile prezentei legi.

(3) Contractul de furnizare a energiei termice prevede:

a) denumirea și adresa juridică a părților contractului;

b) obiectul contractului;

c) caracteristicile de bază și parametrii agentului termic;

c¹) sarcina termică și modalitatea de determinare a cantității de energie termică furnizate;

d) drepturile și obligațiile părților;

e) informații privind tarifele în vigoare la energia termică;

f) termenul de valabilitate, durata contractului;

g) cazurile și condițiile de limitare, de întrerupere sau de sistare a alimentării cu energie termică;

h) modul și termenele de achitare a plății pentru energia termică furnizată;

i) termenul de informare reciprocă a părților privind apariția și încetarea situațiilor excepționale și de avarie;

j) condițiile de modificare și de rezoluțiune a contractului;

k) răspunderea părților pentru încălcarea clauzelor contractuale;

l) modalitățile de soluționare a neînțelegerilor sau a litigiilor privind neexecutarea sau executarea defectuoasă a clauzelor contractuale;

m) mărimea și modul de achitare a penalităților pentru întârzierile la plata energiei termice furnizate, după caz;

m¹) modul de repartizare a diferențelor de cantități de energie termică destinată pentru încălzirea spațiilor și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, stabilit în baza indicilor echipamentelor de măsurare comune pentru clădire și a sumei indicilor echipamentelor de măsurare individuale ale unităților din cadrul clădirii, având la bază principiul de repartizare integrală a cantității de energie termică înregistrată de echipamentul de măsurare comun pentru clădire;

n) alte condiții negociate și acceptate de părți.

(4) Cererile privind încheierea unor contracte de furnizare a energiei termice și cele privind modificarea contractelor deja încheiate se examinează și se soluționează de către titularul de licență în măsura posibilităților sale tehnice și în termenele stabilite de Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.

(5) Titularul de licență nu poate refuza încheierea unui contract de furnizare a energiei termice cu un potențial consumator care a îndeplinit toate condițiile impuse de actele normative în domeniu.

(6) Quantumul penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate este stabilit în contract, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei.

(7) Furnizorul are dreptul să solicite plată preventivă în cazul în care consumatorul nu a achitat facturile pentru energia termică consumată și livrarea energiei termice către acesta a fost sistată.

(8) Drepturile și obligațiile consumatorilor se stabilesc în prezenta lege, în Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, în Regulamentul privind furnizarea energiei termice și în alte acte normative în domeniu.

(9) Racordarea ilegală la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică /sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, precum și utilizarea neautorizată a energiei termice este interzisă.

(10) Acțiunile menționate la alin.(9) se sancționează conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

(11) Persoana fizică sau persoana juridică care a săvârșit acțiunile stipulate la alin. (9) va achita consumul ilicit de energie termică determinat în sistem paușal sau conform altor modalități stabilite de actele normative. Determinarea perioadei de consum ilicit, care a avut loc prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie termică consumate,

sau prin racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică ori când eroarea echipamentului de măsurare depășește limitele admisibile, se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea energiei termice.

Articolul 41. Efectele încheierii contractului

de furnizare a energiei termice

(1) Consumatorii au dreptul să livreze energie termică unor subconsumatori doar cu condiția coordonării cu distribuitorul și/sau furnizorul a avizului de racordare. Nu se consideră furnizare a energiei termice alimentarea cu energie termică a unui subconsumator de către un consumator.

(2) Raporturile juridice dintre consumator și subconsumator încetează odată cu expirarea termenului de valabilitate a contractului de furnizare a energiei termice încheiat între furnizor și consumator, precum și în cazul încălcării de către subconsumator a obligațiilor ce îi revin.

(3) În sensul prezentei legi, administratorii asociațiilor/gestionarii condominiilor nu se consideră revânzători de energie termică.

(4) Instalațiile de utilizare a energiei termice nu trebuie să pună în pericol viața ori sănătatea oamenilor, nici să prejudicieze proprietatea, nici să provoace deranjamente în funcționarea normală a obiectivelor din sectorul termoeenergetic sau în furnizarea energiei termice către alți consumatori.

Articolul 42. Întreruperea și limitarea alimentării

cu energie termică

(1) Unitatea termoeenergetică are dreptul să întrerupă alimentarea cu energie termică pentru cea mai scurtă durată posibilă în cazul în care:

- a) este pusă în pericol viața sau sănătatea oamenilor;
- b) apare pericolul de prejudiciere a proprietății, inclusiv a terților;
- c) trebuie să fie prevenită o avarie (o situație de avarie) sau să fie lichidate consecințele acesteia;
- d) se execută lucrări planificate de conectare sau alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decât prin întreruperea alimentării cu energie termică;
- e) necesitatea întreruperii este prevăzută de alte acte normative.

(2) În termenele și condițiile stabilite de Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice, unitatea termoeenergetică este obligată să informeze din timp consumatorul despre data și durata întreruperii sau limitării alimentării cu energie termică, dacă întreruperea sau limitarea nu este cauzată de o situație excepțională.

(3) Unitatea termoelectrică va repara prejudiciile pe care le-a cauzat prin întreruperea sau limitarea alimentării cu energie termică dacă aceasta s-a efectuat cu încălcarea prevederilor stabilite în prezentul articol.

(4) Unitatea termoelectrică are dreptul să întrerupă sau să limiteze alimentarea cu energie termică în caz de criză de combustibil, survenită la scară națională, sau în cazul unor interese ce țin de apărarea națională. La dispariția circumstanțelor care au condus la întreruperea sau limitarea alimentării cu energie termică, titularul de licență este obligat să reia cât mai repede prestarea serviciilor.

(5) Unitatea termoelectrică are dreptul, fără preaviz, să limiteze sau să întrerupă imediat alimentarea cu energie termică în cazul racordării ilegale la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică/sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, precum și în cazul utilizării neautorizate a energiei termice, inclusiv în cazul lipsei unui contract de furnizare a energiei termice.

(6) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să sisteze alimentarea cu energie termică dacă consumatorul nu achită în termenul stabilit facturile emise sau conform condițiilor contractuale.

(7) Unitatea termoelectrică poate limita ori sista alimentarea cu energie termică dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu este rentabilă din punct de vedere economic. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor, în scris, cu cel puțin 6 luni înaintea zilei de 15 octombrie a anului respectiv.

Articolul 42¹. Deconectarea de la sistemul colectiv de alimentare

cu energie termică și/sau de la sistemul de

alimentare centralizată cu energie termică

(1) Deconectarea individuală de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică (intrabloc) a unităților în condominiu, în sensul Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu, este interzisă.

(2) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, este interzisă pentru toate tipurile de consumatori, cu excepția cazurilor când consumatorii produc energie termică din surse regenerabile pentru acoperirea integrală a consumului propriu.

(3) În alte zone decât în cele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, se permite numai în cazul când studiile de fezabilitate demonstrează rentabilitatea economică a deconectării.

(4) Studiul de fezabilitate menționat la alin. (3) se elaborează în conformitate cu un ghid elaborat și aprobat de către Centrul Național pentru Energie Durabilă, care va include următoarele elemente structurale, fără a se limita la acestea:

a) stabilirea unei limite de sistem și, după caz, a unei limite geografice pentru intervenția planificată;

b) aplicarea unei abordări integrate și depline la stabilirea opțiunilor privind cererea și oferta de alimentare cu energie termică;

c) descrierea scenariului de referință - alimentarea cu energie termică în cadrul sistemului de alimentare centralizată;

d) identificarea și descrierea scenariilor alternative de alimentare cu energie termică, în baza unui set de criterii și ipoteze de calcul prestabilite de Centrul Național pentru Energie Durabilă;

e) descrierea metodei de calcul al fezabilității economice a scenariilor de alimentare cu energie termică posibile, bazate pe venitul net actualizat;

f) inventarierea și descrierea beneficiilor și efectelor negative ale tuturor scenariilor de alimentare cu energie termică analizate;

g) descrierea procedurii și principiilor de coordonare a studiului de fezabilitate.

(5) Studiul de fezabilitate se elaborează de către auditorii energetici calificați și înregistrați în Registrul electronic al auditorilor energetici.

(6) Studiul de fezabilitate elaborat în conformitate cu prevederile alin. (4) și (5) se avizează de către Centrul Național pentru Energie Durabilă și se prezintă unității termoelectrice.

(7) Persoana fizică sau persoana juridică care nu a îndeplinit condițiile stipulate la alin. (1)-(6) este obligată să restabilească, în termen de o lună, conectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, conform prescripției eliberate de către administratorul asociației/gestionarul condominiului sau de unitatea termoelectrică, și să informeze administratorul asociației/gestionarul condominiului și/sau unitatea termoelectrică despre executarea acesteia, cu repararea prejudiciilor cauzate.

(8) În cazul în care deconectarea de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică a instalației de utilizare a energiei termice din cadrul unei unități în condominiu a fost efectuată contrar prevederilor alin. (1), facturarea și plata pentru energia termică se efectuează ca și în cazul unităților conectate la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, în conformitate cu actele normative în domeniu.

(9) Reconstrucția, modernizarea și/sau modificarea sistemului colectiv de alimentare cu energie termică existent în condițiile prezentei legi, indiferent de tipul de proprietate, nu se consideră deconectare de la sistemul colectiv în sensul prezentului articol, consumatorii având obligația să se reconecteze imediat după punerea în funcțiune a noului sistem.

Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului

de energie termică

(1) Distribuitorii de energie termică sînt responsabili de achiziția, instalarea, exploatarea, întreținerea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare instalate în gospodăriile consumatorilor casnici la punctul de delimitare a proprietății. Cheltuielile efective suportate se iau în calcul la stabilirea tarifului pentru energia termică furnizată. Consumatorii noncasnici suportă toate cheltuielile legate de achiziția, instalarea, exploatarea, întreținerea, înlocuirea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare.

(1¹) Distribuitorii de energie termică achiziționează, instalează, exploatează, întrețin și verifică metrologic echipamentele de măsurare ale consumatorilor casnici. Echipamentele de măsurare respective se instalează doar în cazul existenței posibilităților tehnice. Cheltuielile suportate în condițiile art. 36 alin. (4¹) se includ în tariful pentru energia termică.

(1²) Unitățile termoeenergetice achiziționează, instalează, exploatează, întrețin și verifică metrologic echipamentele de măsurare necesare în procesul tehnologic. Cheltuielile suportate se includ în prețul și tariful reglementat.

(2) Unitățile termoeenergetice țin evidența energiei termice utilizând doar tipurile de echipamente de măsurare supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei nr. 19/2016.

(3) Echipamentele de măsurare vor fi supuse verificării metrologice periodice conform procedurii stabilite.

(3¹) În blocurile locative cu sisteme colective de alimentare cu energie termică modernizate în conformitate cu prevederile prezentei legi se vor instala echipamente identice de măsurare a energiei termice, în baza condițiilor tehnice eliberate de distribuitor cu respectarea prevederilor alin. (2).

(4) Unitățile termoeenergetice/consumatorii au dreptul să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare dacă una dintre părți are reclamații. În cazul în care reclamația se confirmă, se fac recalculări ale energiei termice livrate, care vor include recuperarea cheltuielilor de verificare în termen de până la 6 luni de la data depunerii reclamației. În cazul în care reclamația nu se confirmă, cheltuielile de verificare sunt suportate de reclamant.

(5) Reprezentanții unităților termoeenergetice/consumatorii au dreptul să efectueze controlul echipamentului de măsurare în prezența unui reprezentant al furnizorului sau al consumatorului, după caz.

(6) Unitățile termoeenergetice/consumatorii vor achita plățile pentru energia termică conform indicațiilor echipamentelor de măsurare și potrivit prevederilor contractelor și actelor normative în domeniu.

(6¹) Repartizarea consumului de energie termică între consumatorii unui bloc locativ conectat la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică se efectuează în baza anexei nr. 3 la Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale.

(7) În cazul în care se constată că echipamentul de măsurare funcționează defectuos, cantitatea de energie termică se va determina în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.

Articolul 44. Soluționarea litigiilor

Litigiile dintre unitățile termoelectrice și litigiile dintre unitățile termoelectrice, pe de o parte, și consumatori, pe de altă parte, se soluționează în instanța de judecată competentă, făcând excepție cazurile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 44¹. Examinarea neînțelegerilor

de către unitățile termoelectrice

(1) Unitățile termoelectrice examinează reclamațiile consumatorilor în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației. Termenul de examinare a reclamației poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare, fapt despre care este informat consumatorul.

(2) Reclamațiile consumatorilor parvenite în legătură cu contractarea, deconectarea, reconectarea, facturarea, calitatea serviciului prestat, întreruperea livrării energiei termice se examinează și se soluționează de către furnizor. Dacă furnizorul încalcă obligațiile stabilite în prezenta lege și în Regulamentul privind furnizarea energiei termice, acesta este obligat să plătească consumatorilor finali compensații în mărimea și în termenele stabilite în Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate a serviciilor de distribuție și furnizare a energiei termice.

(3) Consumatorii sunt în drept să solicite recuperarea prejudiciilor materiale și morale cauzate de furnizor în conformitate cu prevederile Codului civil și ale Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

(4) Unitățile termoelectrice sunt obligate să depună toată diligența pentru a soluționa pe cale extrajudiciară eventualele neînțelegeri ce pot apărea în raport cu consumatorii, precum și să pună în aplicare un mecanism eficient și nediscriminatoriu de rambursare a cheltuielilor sau de achitare a compensațiilor consumatorilor în cazul nerespectării de către unitățile termoelectrice a obligațiilor ce le revin.

(5) Unitățile termoelectrice sunt obligate să dispună de centre de deservire a consumatorilor care să funcționeze conform programului de lucru de cel puțin 5 zile pe săptămână a câte 8 ore pe zi. Personalul responsabil de examinarea reclamațiilor consumatorilor trebuie să dispună de dreptul real de a lua decizii, în numele unității termoelectrice, pentru a soluționa problemele abordate, iar întâlnirile cu reprezentanții unităților termoelectrice urmează să fie stabilite inclusiv prin telefon sau prin poșta electronică. Unitățile termoelectrice sunt obligate să țină evidența reclamațiilor parvenite și, la solicitare, să prezinte Agenției informații cu privire la data depunerii reclamației, numele persoanei care a depus reclamația, esența problemei abordate în reclamație, acțiunile întreprinse pentru soluționarea problemelor abordate în reclamație, decizia unității termoelectrice.

(6) Unitățile termoelectrice sunt obligate să utilizeze mijloacele electronice de comunicație în măsura în care acestea sunt disponibile, funcționale și adecvate circumstanțelor, în raport cu potențialii consumatori, în procesul de comunicare și de soluționare a petițiilor. Unitățile termoelectrice nu pot refuza sau ignora examinarea cererilor, reclamațiilor și sesizărilor din motiv că au fost depuse în formă electronică, dacă acestea întrunesc cerințele prevăzute de legislația ce reglementează documentele electronice.

Capitolul IX

REGLEMENTAREA TARIFELOR

Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoelectric

(1) Prețurile reglementate pentru producerea energiei electrice și tarifele pentru producerea, distribuția și furnizarea energiei termice, până în punctul de delimitare, se aprobă de Agenție conform metodologiei tarifare.

(1¹) Prețurile și tarifele aprobate se ajustează în modul și cazurile stabilite în metodologia aprobată de Agenție, la cererea scrisă a unităților termoelectrice sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor și a tarifelor reglementate. Modificarea premiselor ce determină revizuirea prețurilor și tarifelor reglementate nu constituie temei de solicitare și/sau de depunere a cererilor noi de către unitățile termoelectrice ale căror cereri scrise sunt în proces de examinare și nu au fost adoptate de către Agenție hotărârile în acest sens. Unitățile termoelectrice sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

(2) Metodologia tarifară include:

a) componența și modul de calculare:

- a cheltuielilor aferente procurării resurselor energetice primare;
- a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale;
- a cheltuielilor materiale;
- a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți;
- a cheltuielilor aferente retribuirii muncii;
- a cheltuielilor de distribuție și administrative;
- a altor cheltuieli justificate și necesare pentru desfășurarea activității operaționale;
- a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al

capitalului și aplicat la valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale;

- a componentei de corectare a venitului reglementat;

- a fondului de dezvoltare constituit din mijloacele financiare aferente cheltuielilor privind amortizarea investițiilor efectuate din surse proprii;

- a alocației aferente capitalului circulant utilizat în activitatea reglementată;

b) determinarea costurilor incluse în tarif, în mod separat pentru fiecare activitate desfășurată de către titularul de licență;

c) condițiile de utilizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (cu excepția celor aferente investițiilor efectuate din împrumuturi), a cheltuielilor materiale, a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți, precum și modul de includere a acestor cheltuieli în tarifele reglementate;

d) principiile planificării, aprobării și efectuării investițiilor, modul de recuperare a acestora prin tarife reglementate și determinarea ratei de rentabilitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se iau în considerare valoarea ce a rezultat din reevaluarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, valoarea activelor achitate de consumatori, precum și valoarea activelor care au fost obținute gratuit, prin donații, granturi și/sau a celor finanțate de către terți;

e) modul de determinare a consumului tehnologic, a pierderilor de energie termică în rețelele termice și a consumului de resurse energetice, prin stabilirea tendinței de reducere a acestora pe perioada valabilității metodologiei tarifare, pentru a implementa mecanisme de stimulare a eficienței, ținând cont de obiectivele stabilite. Consumul tehnologic, pierderile de energie termică și consumul de resurse energetice efective, acceptate în scopuri tarifare, se vor stabili individual pentru fiecare titular de licență și nu vor depăși tendința de reducere stabilită;

f) mecanismul de stimulare a eficienței activității titularilor de licență, în cazul în care unitatea termoelectrică pentru anul de gestiune va raporta Agenției un nivel mai scăzut al consumului tehnologic, al pierderilor de energie termică și/sau al consumului de resurse energetice decât cel stabilit la lit. e), prin utilizarea costurilor economisite pentru reducerea în continuare a consumului tehnologic, a pierderilor de energie termică în rețelele termice și a consumului de resurse energetice;

g) modul de recuperare a cheltuielilor realizate în cadrul contractelor de performanță energetică prin utilizarea costurilor efectiv economisite urmare a investițiilor realizate în cadrul acestor contracte;

h) metoda de separare a consumurilor, a cheltuielilor și a profiturilor specificate la lit. a) la producerea de energie electrică și energie termică, luate în calcul de centralele electrice de termoficare și centralele de producere a energiei electrice și termice, inclusiv în regim de cogenerare de înaltă eficiență;

i) modul de ajustare a prețurilor și tarifelor reglementate, inclusiv modul de

actualizare a tarifelor reglementate în decursul anului;

j) măsurile stimulative privind creșterea eficienței energetice, a siguranței în alimentarea cu energie termică, precum și a calității acesteia.

(3) Prevederile metodologiei tarifyare contribuie la furnizarea energiei termice în condiții de fiabilitate, cu cheltuieli minime și cu utilizarea eficientă a obiectivelor din sectorul termoelectric, inclusiv a capacităților de producție.

(4) Tarifele și componentele tarifelor pentru energia termică nu includ și nu iau în calcul pierderile supranormative de energie termică, precum și alte consumuri sau cheltuieli nejustificate.

(5) Tariful pentru energia termică poate avea două componente, care se reflectă în metodologia tarifyară:

a) prețul pentru capacitate, care reflectă cheltuielile constante ce țin de producerea, distribuția și/sau furnizarea energiei termice, cu excepția cheltuielilor ce țin de pierderile supranormative de energie termică;

b) prețul energiei termice, care reflectă cheltuielile variabile pentru energia termică furnizată.

(6) Titularii de licență sunt obligați să prezinte, la solicitarea Agenției, informațiile stabilite în prezenta lege necesare acesteia în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective reglementate, precum și a calculului prețurilor și tarifelor reglementate.

(7) Pierderile de energie termică din rețelele termice, incluse în tarifyul pentru energia termică, se determină în conformitate cu metodologia tarifyară.

(8) Prin efectul prezentei legi, degajările de energie termică de la elementele constructive ale sistemului de alimentare centralizată cu energie termică și/sau ale sistemului colectiv de alimentare cu energie termică amplasate în interiorul clădirii nu se consideră pierderi de energie termică și se atribuie la consumul de energie termică care se facturează de către furnizor pentru toate încăperile din cadrul clădirii respective, indiferent de destinație, în baza Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale.

(9) Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor, prețurilor și a costurilor de bază se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, se plasează pe paginile web oficiale ale Agenției și ale unităților termoelectrice. Agenția publică pe pagina sa web oficială valoarea și structura prețurilor și ale tarifelor reglementate aprobate.

Capitolul IX¹

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA

LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL TERMOENERGETIC

Articolul 45¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației

în domeniul termoeenergetic

(1) Unitățile termoeenergetice poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în actele normative de reglementare aprobate de Agenție, precum și în alte acte normative.

(2) Dacă Agenția constată încălcarea de către titularii de licență a prevederilor prezentei legi, ale Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, aceasta este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite în Codul contravențional.

(3) În cazurile expres prevăzute în prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare, cu respectarea procedurii stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. Mijloacele bănești obținute din aplicarea sancțiunilor financiare se virează integral în bugetul de stat.

Articolul 45². Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației

în domeniul termoeenergetic

(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licențe pentru încălcarea obligațiilor manifestată prin:

a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;

b) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a investigațiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;

c) refuzul nejustificat repetat al titularului de licență de a elibera avizul de racordare la rețeaua termică a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale unui solicitant;

d) refuzul nejustificat repetat al titularului de licență (al furnizorului) de a încheia contractul de furnizare a energiei termice;

e) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.

(2) Încălcările prevăzute la alin. (1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra de afaceri anuală a titularului de licență.

(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență pentru:

a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării contabile a activităților reglementate din sectorul termoeenergetic;

b) desfășurarea unei activități din sectorul termoelectric fără licență în acest sens.

(4) Încălțările prevăzute la alin. (3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de la 5% la 10% din cifra de afaceri anuală a titularului de licență.

Capitolul X

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 46. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) În termen de 3 luni după intrarea în vigoare a prezentei legi, unitățile termoelectrice implicate în procesele de producere, distribuție și furnizare a energiei termice sînt obligate să obțină, din partea Agenției, licențele corespunzătoare.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data adoptării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea în concordanță a legislației în vigoare cu prezenta lege;

b) va aduce în concordanță actele sale normative cu prezenta lege;

c) va asigura reexaminarea și anularea de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate a actelor normative care contravin prezentei legi;

d) va asigura elaborarea și aprobarea actelor normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei legi.

(3) Agenția, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba regulamentele și metodologiile prevăzute de prezenta lege.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în sectorul termoelectric:

a) va realiza prevederile art.12 alin.(1) pînă la data de 31 decembrie 2015;

b) va realiza prevederile art.16 în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Biroul Național de Statistică împreună cu Agenția pentru Eficiență Energetică vor îndeplini prevederile art.17, începând cu luna decembrie a anului 2014, pentru anul 2013.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Igor CORMAN

Nr. 92. Chișinău, 29 mai 2014.

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)

[anexa nr.3](#)

[anexa nr.4](#)